mėgėjų teatras

Leidžiamas nuo 1997 m. gruodžio mėn. *Išeina kartą per ketvirtį. 2009 m. Nr. 4 (48)* *ISSN 1392-3803*

Gerbiami LMTS nariai, „Mėgėjų teatro“ skaitytojai,

nors pasaulinės finansų suirutės ženklu pažymėti 2009-ieji eina į pabaigą, sunkmetis visu savo svoriu greičiausiai užguls mus artėjančiais 2010-aisiais: nebus lengva įgyvendinti tai, ką jau esame suplanavę, dar sunkiau bus realizuoti naujus projektus, naujas idėjas. Tačiau šimtmetį perkopusi Lietuvos mėgėjų teatro istorija, už poros metų dvidešimtmetį pasieksianti LMTS veikla ne kartą įrodė, jog užsispyrimas, tikslo siekimas ir atsakingas požiūris padeda įveikti plačiausius užmojus.

O 2010-aisiais laukia daug darbų, kuriuos vienija bendras siekis – puoselėti tautos tradicijas, žmogiškąsias vertybes, ugdyti patriotinius jausmus ir Lietuvoje gyvenančių, ir jau emigravusių tautiečių širdyse. Būtina ypatingą dėmesį skirti jaunajai kartai, vaikų ir jaunimo teatrų veiklai, populiarinti Lietuvos mėgėjų teatro sąjungos veiklą, stiprinti ir jos narių tarpusavio ryšius, glaudžiau bendradarbiauti pasitelkiant turimas mūsų informacijos sklaidos priemones: laikraštį „Mėgėjų teatras“, internetinę svetainę ir pan. Šiems metų darbams prireiks visų mūsų pastangų ir geranoriškumo.

Pasak garsiojo brito F. Bekono, viltys panašios į voratinklius: mažos juose įstringa, o didelės prasiveržia... Puoselėkime savo viltis, auginkime jas tikėjimu, kad tamsiausias metas visada būna prieš aušrą, o išaušus – geriau matyti. Nepraraskime optimizmo, semkimės jėgų vieni iš kitų, būkime kartu ir vieningi artėjančiais 2010-aisiais – baltojo metalinio Tigro metais, pranašaujančiais veržlumą, stiprybę ir pergalės skonį!

Jonas Andriulevičius,
LMTS prezidentas

Redaktoriaus žodis

Sunkmetis pakoregavo LMTS laikraščio „Mėgėjų teatras“ leidybą – Sąjungos taryba nusprendė laikinai leisti laikraščio internetinę versiją. Tarybos narys Aleksas Bagdonavičius atnaujino LMTS svetainę, joje ir dedame šią 2009 m. Nr. 4 (48) medžiagą.

Prisiėmęs atsakingas redaktoriaus pareigas bei atidžiai peržvelgęs anksčiau išleistus numerius, supratau, koks didelis darbas buvo atliktas tuometinės prezidentės Danutės Vaigauskaitės. Manau, kad daugelis rubrikų turi likti, bet bandykime sukurti ir naujų: „Režisieriaus pultas“, „Aktorių portretai“, „Teatras prasideda nuo rūbinės“, „Interviu su žiūrovu“, „Išeivijos teatras“ ir pan. Norisi prie šio kūrybinio darbo pritraukti ir jaunimą, ypač studijuojantį režisūrą (ir šiame numeryje mielai sutiko bendradarbiauti Režisūros katedros III kurso studentė Karina Novikova).

Lauksime skaitytojų, aktorių, režisierių minčių ir nuomonių. Tikiuosi, kad tarybos nariai Asta Kestenienė, Dalė Dargienė, Irena Maciulevičienė, Jonas Korenka, Nijolė Girniuvienė kitame numeryje pristatys žadėtus savo, kaip tarybos nario, įsipareigojimus ir prisidės prie šio laikraščio kūrimo bei tobulinimo. Manau, kad nemažos apimties solidus laikraštis galėtų turėti ir redakcinę kolegiją...

Lauksime siūlymų.

Su pagarba
Gediminas Šimkus

TEATRŲ JUBILIEJAI

JURBARKO KONSTANTINO GLINSKIO TEATRO 50 METŲ JUBILIEJUS

DANUTĖ SAMIENĖ

1959 m. po spektaklio E. Raneto „Sūnus paklydėlis“ (rež. A. Pauliukaitis) pastatymo Jurbarko dramos būreliui buvo suteiktas liaudies teatro vardas.

Jurbarko rajono savivaldybės mero pavaduotojas Egidijus Giedraitis ir Kultūros skyriaus vedėja Radeta Savickienė sveikina Jurbarko Konstantino Glinskio teatrą penkiasdešimtmečio proga.

Pirmas lietuviškas spektaklis Jurbarke Keturakio „Amerika pirtyje“ surengtas kompozitoriaus S. Šimkaus ir vargonininko J. Pociaus dar 1905 m. Spektaklį stebėjo tada dar gimnazistas K. Glinskis, vėliau tapęs valstybės teatro režisieriumi. Iki 1910 m. Jurbarke lietuviškus vakarus organizavo J. Daulianskis, J. Byla, Z. Toliušis, A. Kundrotas, Jurbarko viršaičio Giedraičio sūnūs, knygyno savininko V. Žiliaus dukterys. Vėliau vaidinimus kūrė K. Ambrozaitis, A. Giedraitis, K. Glinskis. 1919 m. Vilnių okupavus lenkams, Jurbarke įsikūrė K. Glinskio vadovaujama Valstybės teatro studija. Jurbarkiečiams tapo prieinami profesionalaus teatro pastatymai. K. Glinskio paskatinta, Jurbarko mėgėjų teatro trupei ėmė vadovauti O. Lukoševičiūtė, po jos – J. Stonys, J. Kriaučiūnas. 1954 m. Jurbarko kultūros namų dramos būreliui ėmė vadovauti režisierius Algirdas Pauliukaitis ir Antanas Švedas. Spektaklyje S. Čiurlionienės „Pinigėliai“, režisuotame A. Pauliukaičio, Normantienės vaidmenį vaidino O. Lukoševičiūtė.

Režisierių A. Švedo ir A. Pauliukaičio vardais pradedamas Jurbarko liaudies teatro laikotarpis. Nuo 1980 m. teatre spektaklius ėmė statyti Klaipėdos fakultetų Režisūros katedros studentai: P. Narbutas, E. Daugnora, R. Kulikauskas.1984 m. į teatrą atvyko dirbti šios aukštosios mokyklos absolventė D. Budrytė-Samienė. Lietuvai tapus nepriklausoma valstybe, atsidarius sienoms su Vakarais, jos diplominis spektaklis A. Zudermano

(Nukelta į 3 psl.)

Po vakaronės su gruzinų teatru

JURBARKO KONSTANTINO GLINSKIO TEATRO 50 METŲ JUBILIEJUS

Vedėjai – teatro veteranai A. V. Venclovas, B. Skandūnienė.

(Atkelta iš 2 psl.)

„Kelionė į Tilžę“ dalyvavo Mažosios Lietuvos tema rengiamuose festivaliuose ir šventėse Olštyne, Mrongove, Krutyne, (Lenkija), Travemiundėje (Vokietija). 1995 m., minint rež. K. Glinskio 110-ąsias metines, Jurbarko liaudies teatrui buvo suteiktas Konstantino Glinskio teatro vardas. Teatro spektakliai buvo rodomi festivaliuose Danijoje, Vokietijoje, Rusijoje, Prancūzijoje, Latvijoje. Kolektyvo pastangomis rengiami įvairūs mėgėjų ir profesionalių teatrų projektai, edukacinės programos ir seminarai. Teatro repertuaro pagrindą sudaro panemunės regiono tradicijas ir papročius atspindinti autorių kūryba. Teatro pastangomis iš užmaršties prikelti panemunės krašto rašytojai G. Velička, E. Vichertas, H. Zudermanas, Vydūnas, A. Giedraitis-Giedrius. Apie šį regioną yra rašę B. Pūkelevičiūtė, B. Mačionis ir kiti rašytojai. Režisierė D. Budrytė-Samienė yra daugelio pastatymų scenarijaus autorė. Ji yra pelniusi B. Dauguviečio premiją, apdovanota Didžiojo Gintaro ordinu. Jurbarko K. Glinskio teatras yra Lietuvos Respublikos Seimo, Žemės ūkio ministerijos, Klaipėdos universiteto, V. Maknio, Laukuvos seniūnijos premijų laureatas, Lietuvos liaudies kultūros centro nominuotas už įdomiausius 2006 m. ir 2008 m. nacionalinės dramaturgijos pastatymus. 2008 m. teatro aktorė Jūratė Videikienė pelnė nominaciją už geriausią moters vaidmenį, 2008 m. teatro veteranė Birutė Skandūnienė apdovanota respublikine nominacija už nuopelnus Lietuvos mėgėjų teatrui ir t.t. 2009 m. Jurbarko teatro aktoriai Juozapas Abromavičius, Violeta Greičiūnienė, Violeta Vazytė-Skridlienė, Alvydas Šimaitis kartu su 15 Lietuvos ir 1 Punsko lietuvių mėgėjų teatru dalyvavo tūkstantmečio dainų šventėje „Amžių sutartinė“, vaidino jungtiniame spektaklyje Keturakio „Amerika pirty“. Teatro aktoriai dalyvavo Lietuvos kino studijos kuriamuose meniniuose filmuose: „Neatmenu tavo veido“ (rež. D. Banionis, LKS), „Vienui vieni“ (rež. J. Vaitkus, Daumanto KS). 2009 m. TV režisierius Saulius Beržinis nufilmavo K. Glinskio teatro spektaklį D. Budrytės inscenizaciją „...Jie mane paliko“ (pagal B. Pūkelevičiūtės romaną „9 lapas“).

Koferencijos dalyviai: LMTS prezidentas J. Andriulevičius, poetė M. Kudarauskaitė, aktorė D. Kazragytė.

Minint teatro 50 metų jubiliejų, spalio 22–24 d. Jurbarko kultūros centre vyko daug renginių. Šventė prasidėjo teatro narių kūrybinių darbų parodos atidarymu, kuris susilaukė didžiulio lankytojų dėmesio. Visas tris dienas teatro svetainėje buvo rodomi surinkti iš asmeninių ir teatro archyvų filmuoti teatro pastatymai.

Jurbarkiečiai parodė nežinomo autoriaus komediją „Ūpo žmonės“, (rež. Budrytė-Samiene), svečiai iš Gruzijos Bolnisio savivaldybės mėgėjų teatras – Basos Janikašvili „Sudie, Temūrai“ (rež. Zurabas Chvedelidzė), Šakių Zanavykų teatras – Kazimiero Būgos ir M. Paulionio „Dėdė atvažiavo“ (rež. Gražina Guzovijienė).

Konferencijoje „Regioninė kultūra ir teatras“ dalyvavo teatrologė Gražina Mareckaitė, poetė Meilė Kudarauskaitė, aktorė Doloresa Kazragytė, teatrologas doc. dr. Petras Bielskis, dramaturgas Eugenijus Ignatavičius, Lietuvos mėgėjų teatro sąjungos prezidentas Jonas Andriulevičius.

Buvo pristatytas Sauliaus Beržinio filmas apie D. Budrytės inscenizaciją „...jie mane paliko“ pagal Birutės Pūkelevičiūtės romaną „9 lapas“.

Šventė baigėsi teatralizuotu koncertu „Visada jaunas teatras“ (rež. G. Guzovijienė). Tai nueito kelio apžvalga. Koncertą vedė veteranų atstovai Birutė Skandūnienė ir Alfredas Vincas Veclovas, vėliau savo vaidmenis perdavę jaunimui – Monikai Buitkuvienei ir Dariui Juodaičiui.

Teatrą sveikino geriausi bičiuliai – teatralai iš Panevėžio, Šakių, Tauragės, Jurbarko, buvę teatro aktoriai iš Raseinių, Vilniaus, Jurbarko savivaldybės administracija, Lietuvos liaudies kultūros centras, Lietuvos mėgėjų teatrų sąjunga. Lietuvos Respublikos kultūros ministerija padėkos raštus įteikė nuo pirmųjų liaudies teatro dienų vaidinusiems scenoje veteranams: Danutei Mikelaitienei, Birutei Skandūnienei, Juozapui Abromavičiui ir teatro vadovei Danutei Samienei.

Mėgėjų teatro forumas „Aidas-2009“ Jonavoje

GINTARĖ VAICIEKAVIČIŪTĖ,

JONAVOS RAJONO SAVIVALDYBĖS TEATRO AKTORĖ

Paskutines rugsėjo dienas Jonavą puošė „Aidas 2009“ – mėgėjų teatrų forumas. Beje, tarptautinis, be kita ko – jau devintasis, ir, tiesą sakant, ne vien spektaklius rodantis, bet ir itin plačią edukacinę programą siūlantis.

Kam to reikia?

Klausimo „kam to reikia“ net nesvarstė forumo organizatoriai ir Jonavos savivaldybės teatro nariai – nei Utenos lėlių teatrą „Zuikis Puikis“ globojusi Vaiva Andriulevičienė, Palangos Grubiojo teatro artistams padėjusi Adelija Mykolaitienė, Jurbarko K. Glinskio teatrą lydėjusi Živilė Antanavičienė, svečius iš Rezeknės (Latvija) priėmęs Valdas Antanavičius, iš pamaskvės Odincovo (Rusija) atvykusius lydėjusi Vitalija Kraučelienė, Kauno K. Binkio teatrui padėjusi Renata Marcinkevičienė; nei Kauno V. Kudirkos mokyklos teatro artistus „ganiusios“ Raimonda Jazokaitė ir Gabrielė Marcinkevičiūtė; nei jaunieji teatro entuziastai, režisierės Živilės Martinaitienės ugdytiniai Barbora Jurgilaitė, Karolina Zaleckaitė, Artūras Gaurys, Justė Zaleckaitė, Martyna Narkevičiūtė, Erika Petravičiūtė, Marius Motiejūnas, Mindaugas Kuprys, Evaldas Kuprys, kurie ne tik žiūrovų salę ir rūbinę prižiūrėjo, bet ir forumo „ledus pralaužė“ – pirmieji vaidino ir sulaukė ovacijų už spektaklį „Kaltės akimirką“ pagal V. Bubnio apysaką „Kaltė“.

Nesikankino dėl renginio reikalingumo nei teatralams talkinęs garso režisierius Virgilijus Šakėnas, nei apšvietimu rūpinęsis Marius Šipavičius, nei scenoje artistams padėję Antanas Genevičius bei Arūnas Simonaitis, nei griežtai pagal grafiką forumo svečius „maitinusi“ Jelena Galvydytė, nei visur, kur rankų trūksta, suspėjusios Lolita Vaškelienė ir Danguolė Lukošiūnienė, nei ekspromtu kolegoms padėjęs Povilas Sakalauskas.

Visiems buvo aišku – tai jų renginys, tai jų teatro prestižas ir tiesiog garbės reikalas, kad viskas vyktų sklandžiai, kad tos keturios dienos būtų įdomios ir naudingos forumo dalyviams bei žiūrovams.

Keturios pažinimo dienos

Buvo organizuotas seminaras-praktikumas mokytojams, auklėtojams, menininkams ir kitiems šviesuoliams. Kas tik pageidavo, forumo metu galėjo mėgautis ir specifinei auditorijai ne taip jau lengvai prieinamų lektorių paskaitomis – „Aidui-2009“ pavyko prisikviesti bene garsiausią vaikų literatūros tyrinėtoją VU docentą Kęstutį Urbą, dramaturgę Nijolę Indriūnaitę, teatro kritikę Šarūnę Trinkūnaitę, VPU docentę Redą Pabarčienę, nenuilstančią legendinės režisierės Kazimieros Kymantaitės atminimo puoselėtoją Bernadetą Markevičienę, senokai plačiajai visuomenei besirodžiusį dramaturgą rašytoją Eugenijų Ignatavičių, pagal kurio pjesę pastatytą spektaklį į forumą atvežė kaimynai latviai.

Jonavos Senamiesčio gimnazijos mokytoja Teresė Jarmalienė, Jonavos krašto muziejaus direktorė Regina Karaliūnienė buvo nepamainomos gidės besidomintiems kraštiečio Raimundo Samulevičiaus kūrybiniu palikimu, gyvenimo peripetijomis – juk nuo idėjos įprasminti šio kūrėjo atminimą ir gimė „Aidas“, po poros metų sulauksiantis savo dvidešimtmečio.

Rašytojo gimtadienis tradiciškai minimas Samulevičių sodyboje Prauliuose, kur šįkart jo pjesės „Laukimas“ ištrauka nuskambėjo rusiškai – savotiška premjeros premjera, mat Odincovo (Rusija) teatro studija „Naš dom“ būtent Jonavoje parodė premjerinį spektaklį, pastatytą specialiai šiam forumui.

„Aido-2009“, skirto kraštiečio dramaturgo Raimundo Samulevičiaus atminimui bei Lietuvos vardo tūkstantmečio paminėjimui, dalyviai iš Rusijos, Latvijos ir Lietuvos teatrų pristatė vien tik lietuvių autorių dramines interpretacijas.

Latviai, pasirinkę E. Ignatavičiaus „Sidabrines skyrybas“, parodė spalvingą, net ir latviškai nemokantiems puikiai suprantamą spektaklį, po kurio pats pjesės autorius maloniai nustebęs pripažino, jog „tai jau nebe mano – tai jūsų kūrinys“. Ir, teatro atmosferos įkvėptas, prisiminęs, jog stalčiuje tebeguli pradėta komedija, pažadėjo ją kuo greičiau baigti Jonavos savivaldybės teatrui...

Susijaudinę žiūrovai ilgai nepaleido rusų artistų, paruošusių premjerą pagal R. Samulevičiaus „Laukimą“ – prieš gerą dešimtmetį šį spektaklį Jonavoje pastatė režisierė Živilė Martinaitienė, konstatavusi, jog ir ji, ir teatro studijos „Naš dom“ režisierė Alla Zorina labai panašiai „pamatė“ šią dramatišką santykių tarp žmonių istoriją.

Palangos Grubiojo teatro spektaklis „Amerika Palangoje“, kur bebūtų rodomas, turbūt sulauktų tokio pat populiarumo kaip ir garsioji Keturakio „Amerika pirtyje“, pagal kurią ir pastatytas. O štai uteniškiams lėlių teatro artistams teko sunkiausia dalia – jų spektaklio „Dailidė, perkūnas ir velnias“ kitaip nei anšlaginiu nepavadinsi, teko vaidinti vaikų sausakimšoje salėje.

(Nukelta į 5 psl.)

Rusijos teatro meno akademijos docento Olego Volyncevo kūrybinė laboratorija „Sceninė aktoriaus plastika“.

Jonavos rajono savivaldybės teatro spektaklis „Kaltės akimirką“ pagal V. Bubnio apysaką „Kaltė“. Režisierė Živilė Martinaitienė.

Mėgėjų teatro forumas „Aidas-2009“ Jonavoje

Odincovo (Rusija) teatro studija „Naš dom“. R. Samulevičiaus „Laukimas“. Režisierė Ala Zorina.

Rezeknės (Latvija) liaudies teatras. E. Ignatavičiaus „Sidabrinės skyrybos“. Režisierė Mara Zalaiskalns.

(Atkelta iš 4 psl.)

Žiūrovai įvertino artimiausių Jonavos kaimynų – Kauno K. Binkio teatro parodytą „Gyvenimo geismą“, o įdomiai Jonavos gatvėse dirbę Jurbarko K. Glinskio teatro ir Kauno Vinco Kudirkos mokyklos artistai greičiausiai galėtų kaltinti Kauno apskrities dienų šventę, „nunešusią“ publiką į Kauną.

Pusmetį vykstantis forumas

Ypatingas tas mūsų „Aidas“, per aštuoniolika metų ataidintis į Jonavą jau devintąjį kartą, tikrai neeilinius žmones suburiantis, tad jau vien dėl to negalime jo ignoruoti. Šis devintasis forumas nuo ankstesniųjų skiriasi savo sumanymu, trukme ir geografija – pristatyta mažiau teatrų, tačiau buvo vykdoma platesnė programa, propaguojanti lietuvių dramaturgiją, skatinanti jos paplitimą užsienyje, kelianti mėgėjų teatro prestižą, siekianti kultūrinių mainų.

„Aidas-2009“ prasidėjo dar birželio mėnesį edukacine programa Amerikos lietuviams, propaguojančia lietuvių literatūrą, užmezgančia kultūrinius ryšius su JAV lietuvių bendruomene.

Jonavos savivaldybės teatro kelionės maršrutai driekėsi nuo Niujorko iki Floridos valstijos. Plati edukacinė programa apėmė Joninių vakarus, surengtus pagal lietuvių liaudies papročius bei tradicijas, poezijos vakarus, spektaklius Niujorke, Vašingtone, Baltimorėje, Sankt Petersburge, vietos bendruomenėms padovanota lietuviškų knygų, kad išeivių vaikai galėtų mokytis lietuvių kalbos.

Anot įspūdžiais besidalijusio Jonavos savivaldybės teatro režisieriaus Jono Andriulevičiaus, „žiūrovai mus priėmė labai šiltai, neslėpdami patriotinių jausmų mums ir Lietuvai. Nors atlikėjų iš Lietuvos – ir profesionalų, ir mėgėjų – išeiviai sulaukia daug, tačiau mes buvome pirmasis teatras, be to, įtraukėme į pasirodymus publiką, dalyvavusią itin noriai, sulaukėme daugybės kvietimų vėl atvykti.“

Teatro atstovai gyveno lietuvių išeivių šeimose, tad galimybės neformaliai bendrauti bei pažintinei programai buvo neribotos: nuo Rokfelerio meno centro pastato žavėtasi Niujorko didybe, Laisvės statula, Vašingtone – Baltaisiais rūmais, Kongreso rūmais, Pentagonu ir kitomis įžymiomis vietomis, lankytasi Metropoliteno teatro spektaklyje „Žizel“, Florida žavėjo savo gamtos grožiu, delfinais, pelikanais, S. Dali paveikslais bei nuostabiais žmonėmis.

Kelionė į JAV, Jonavos forumo įspūdžiai – nors netolima, bet jau praeitis, tačiau „Aidas-2009“ tuo nesibaigė: Jonavos savivaldybės teatras spalio pradžioje vyko į Airiją, kur vietinės lietuvių bendruomenės kvietimu ne tik rodė spektaklius, bet ir priminė iš Lietuvos išvykusiems senuosius papročius, dainas, vakaronių tradicijas. Už galimybę suorganizuoti taip plačiai nusidriekusį festivalį Jonavos teatralai dėkingi AB „Achema“, Jonavos savivaldybei, LR kultūros ministerijai.

Mėgėjų teatro „valdžia“ – Jonavoje

Tad ar verta stengtis suburti tuos, kuriems rūpi šis tas daugiau, nei kasdienė kova už būvį? Gal atsakymu galėtų tapti faktas, jog forumo metu vykusiame Mėgėjų teatro sąjungos, priklausančios Tarptautinei mėgėjų teatro asociacijai, suvažiavime jos prezidentu išrinktas Jonavos savivaldybės teatro režisierius Jonas Andriulevičius, teatro direktorė Regina Kestenienė – sąjungos tarybos sekretore. Juk tai neeilinis jonaviškių darbo įvertinimas, jų pastangų ir įdirbio pripažinimas, o kartu, kaip pasakytų Jonas Andriulevičius – didžiulė atsakomybė. Atsakomybė už tuos, kuriems –reikia.

Ala Zorina – Rusijos mėgėjų teatro sąjungos sekretorė ir Odincovo teatro studijos „Naš dom“ režisierė.

„Aidas 2009“ pasiekė ir Airiją

GINTARĖ VAICIEKAVIČIŪTĖ,

JONAVOS RAJONO SAVIVALDYBĖS TEATRO AKTORĖ

Jonavos rajono savivaldybės teatro organizuoto tarptautinio mėgėjų teatro forumo „Aidas-2009“ baigiamasis akordas nuskambėjo Airijoje, Ballinrobe mieste vykusiame pirmajame lietuvių sąskrydyje, skirtame Amerikos lietuvio Felikso Vaitkaus skrydžio per Atlantą paminėjimui.

Statys paminklą lietuvių didvyriams

Lietuvių tauta kasmet mini Stepono Dariaus ir Stasio Girėno pasiryžimą lėktuvu „Lituanica“ perskristi Atlantą, deja, tragiškai pasibaigusį visai netoli Lietuvos, Vokietijoje, Soldino apylinkėse. Iki šiol lakūnų žūtį dengia paslapties skraistė.

Tačiau nedaugelis žino, kad jų žygį pakartoti ryžosi JAV lietuvis Feliksas Vaitkus, pakilęs 1935 m. rugsėjo 21 dieną lėktuvu „Lituanica II“ iš Niujorko. Skrisdamas per Atlantą, drąsusis lakūnas pateko į didžiulę audrą, tad teko sunaudoti daugiau kuro negu buvo planuota. Todėl F. Vaitkus buvo priverstas atsisakyti kilnaus siekio pasiekti Kauną – lėktuvas nusileido Airijoje. Dabar šią vietą ženklina paminklinė lenta, o ateityje Ballinrobe pakraštyje ketinama pastatyti paminklą, kuris primintų lietuvių tautos didvyrius, garsinusius Lietuvos vardą praeityje.

Materializmas dvasingumo neužgožia

Jonavos savivaldybės teatro atstovus Airijoje maloniai nustebino didelis dėmesys – nuo pat oro uosto jais rūpinosi pulkas buvusių jonaviškių, šiuo metu įsikūrusių šioje nedidelėje valstybėje. Susitikti su teatralais lietuviai atvyko iš Dublino, Korko, Monahano, Galvėjaus ir kitų vietų, važiavo po 200–300 km, kad galėtų pabendrauti su savo tautiečiais ir kraštiečiais. Susitikimai buvo itin jaudinantys, buvusių kraštiečių dėka aplankyta daug Airijos įžymių vietų.

Airijoje sutikti tautiečiai ne tik ilgisi savo krašto, bet ir jaučia dvasinį sustabarėjimą, kultūros stoką. Daugelio gyvenimas Airijoje apsiriboja tik darbu ir šeimos rūpesčiais, tad visi siekė kuo daugiau sužinoti apie Lietuvos kasdienybę, prašė papasakoti apie renginius, įvairias šventes, pažįstamus žmones. Daugelis braukė ilgesio ašaras, ketino sugrįžti į gimtinę. Bet dar ne dabar – daugelis neblogai įsitvirtinę, visi dirba, turi puikius būstus, naujus automobilius.

Lietuviai pasigenda spektaklių

Mėgėjų teatrų forumas „Aidas-2009“ gerokai pranoko visus iki šiol organizuotus: Amerikoje prasidėjęs, Jonavoje

Lietuviai po šv. mišių Ballinrobe bažnyčioje

koncentruotas, o Airijoje pasibaigęs tęstinis renginys suteikė šilumos lietuvių bendruomenės nariams.

Spektaklis „Bobos“, režisuotas Jono Andriulevičiaus, įaudrino publiką – vieni verkė susigraudinę, kiti iš smagumo šluostėsi ašaras. Jonas Andriulevičius vietinės bendruomenės prašymu skaitė skaitinius Ballinrobe bažnyčioje, o vakaronės, surengtos lietuvių sodybų kiemuose bei mokykloje, buvo tokios jaukios, kad nesinorėjo išsiskirti. Publikai taip patiko režisierės Živilės Martinaitienės vedamos teatro edukacinės pamokos, kad ji dar šiemet pakviesta sugrįžti į Airiją.

Visų įspūdžių perteikti tiesiog neįmanoma – būtina patiems pamatyti ir patirti. Akivaizdu, kad visų lietuvių širdyse svarbią vietą užima meilė Lietuvai, patriotizmas.

Airijoje gyvenantys lietuviai, kaip, beje, ir JAV, prisipažino, kad juos aplanko šokių, dainų kolektyvai, bet teatro trupės neatvažiuoja. Vadinasi, mėgėjų teatro neužpildyta niša – susitikimai su lietuvių išeivija, lietuvių dramaturgijos populiarinimas. Vadinasi, mūsų teatrai yra laukiami. Linkime ir kitiems patirti šiuos malonius įspūdžius.

Jonaviečiai prie Ašfordo pilies

Šv. Patriko kalno papėdėje

„Interrampa-2009“

NERINGA DANIENĖ,

ROKIŠKIO LIAUDIES TEATRO VYR. REŽISIERIAUS PADĖJĖJA

Spalio 22–25 dienomis Rokiškio kultūros centre vyko XV tarptautinis teatrų festivalis „Interrampa“. Visą savaitę mieste svečiavosi profesionalios ir mėgėjų teatrų trupės iš dešimties šalių: Meksikos, Olandijos, Vokietijos, Čekijos, Danijos, Rusijos, Estijos, Latvijos, Gruzijos ir Lietuvos. Tai pats didžiausias festivalis per visą jo gyvavimo istoriją. Pilnutėlės salės žiūrovų žiūrėjo 14 spektaklių, iš kurių vienas (pirmą sykį) buvo skirtas vaikams. Dar du spektakliai buvo vaidinti Daugpilyje ir Jurbarke.

Į festivalį atvyko garbės viešnia NEATA (Šiaurės Europos mėgėjų teatrų aljansas) prezidentė Line Hauger (Danija). Ji stebėjo renginį, vadovavo spektaklių aptarimams-diskusijoms, davė interviu Lietuvos televizijos laidai „Panorama“. Kūrybines laboratorijas festivalio dalyviams ir visiems norintiems rokiškėnams vedė režisierius, teatro pedagogas Gytis Padegimas (Lietuva) ir režisierė Lorentine van Tijn (Olandija). Teatralai atliko ir savotišką savo šalių ambasadorių vaidmenį – trupės lankėsi Rokiškio mokyklose, kur susitikimuose su moksleiviais pristatė savo šalis ir kultūrą, mokė vaikus savo nacionalinių šokių, žaidimų. Rokiškio rajono meras Almantas Blažys pakvietė teatrų režisierius ir festivalio svečius į priėmimą, kuriame buvo išsakyta daug gražių žodžių ir pasikeista suvenyrais.

Festivalio dalyviai aplankė Vilnių, Trakus, Daugpilį, Rokiškio krašto muziejų ir Šv. Mato bažnyčią. Teatras iš Rusijos Pochvistnevo miesto su pasisekimu vaidino Daugpilyje, o gruzinai – Jurbarke, kur vyko šio miesto teatro penkiasdešimtmečio iškilmės. Taigi, „Interrampa“ jau seniai išėjo iš Rokiškio kultūros centro ir netgi iš Rokiškio miesto ribų.

Gytis Padegimas, analizavęs spektaklius, buvo maloniai nustebintas itin aukšto jų meninio lygio. Jis pabrėžė, kad „Interrampa“ sugebėjo pasiūlyti netgi brandesnį repertuarą nei „Baltijos rampa“, kurioje rodomi geriausi Baltijos šalių pastatymai. O danų spektaklis „FaustUS“, pasak G. Padegimo, nepadarytų gėdos ir O. Koršunovo organizuojamam „Sirenų“ festivaliui.

Keletas faktų:

- Festivalis buvo vykdomas Lietuvos ir Latvijos bendradarbiavimo per sieną 2007–2013 m. programos „Attractive Living Environment and Development of Sustainable Community“ ir LR kultūros ministerijos lėšomis. Projektą kofinansavo Rokiškio rajono savivaldybė.
- Vien dalyvių teatralų skaičius – 135.
- Dirbusiųjų projekte skaičius irgi rekordinis: kultūros centro darbuotojai, meno kolektyvų nariai, moksleiviai, mokytojai, studentai, savanoriai rūpinosi svečių buitimi, vertėjavo, lydėjo į keliones, padėjo ruoštis spektakliams ir t.t.
- Festivalio dalyviai dviejuose nacionaliniuose vakaruose galėjo susipažinti su Lietuvos ir Latvijos kulinarinėmis subtilybėmis ir pasimokyti liaudiškų šokių, pasilinksminti kartu su Rokiškio kultūros centro folkloro ansambliu „Gąstauta“ bei folkloro ansambliu iš Daugpilio.
- Visi teatrai, be kitų dovanų, gavo ir rokiškėno medžio drožėjo Gintaro Varno statulėles, kurios buvo kurtos individualiai kiekvienam spektakliui pagal iš anksto turimą medžiagą, aprašymus, nuotraukas ir atspindėjo spektaklio idėją. Svečiai buvo sužavėti.

Danų spektaklis.

Keletas atsiliepimų iš padėkos laiškų:

- „Labai ačiū už fantastišką laiką Rokiškyje! Tai buvo taip puiku – mes jautėmės labai laukiami ir jūs taip gerai rūpinotės mumis! Jūs galite didžiuotis šiuo festivaliu, ir visa tai jūsų pastangų dėka. Aš žinau, kad ir danų teatro trupė taip pat puikiai praleido laiką Rokiškyje ir Lietuvoje. Jie niekaip negali nustoti apie tai kalbėti, be to jie susirado tiek draugų iš viso pasaulio.“ (Line Hauger, NEATA prezidentė, Danija)
- „Labai ačiū!!! Mes jūsų labai ilgimės! Ir pasakojame apie jus visiems iš eilės čia, Meksikoje, apie jūsų dosnumą (tai vaišingiausia vieta iš visų, kur mums yra tekę būti), jūsų simpatiškumą ir visus gražius Lietuvos žmones.“ (Carlos Cruz, aktorius, Meksika)
- „Norėčiau padėkoti už šią neįtikėtiną savaitę. Esu buvęs daugybėje festivalių, ir šis Rokiškyje buvo vienas iš geriausių.“ (Jan Hnilička, aktorius, Čekija)
- „Dar kartą norime jums visiems padėkoti už puikią teatro šventę, kurią jūs suorganizavote! Mes jau trečia diena tik apie tai ir tekalbame, prisimename spektaklius, kūrybines laboratorijas ir visą festivalio atmosferą. Jūs didžiuliai šaunuoliai!“ (Olga Buinova, režisierės asistentė, Estija)

Jevgenja Gnedova,

žurnalistė, Pochvistnevo mėgėjų teatro (Rusija) aktorė

Meksikoje dabar tikra vasara (kaip, beje, mūsų, šiauriečių, akimis – apskritus metus). Rusijoje, Permėje turbūt jau pasnigo... Olandijoje jūra, vėjai ir tūkstančiai dviratininkų. Nesu tikra, kad kada nors vaikščiosiu Mechiko ar Tbilisio gatvėmis, bet... Argi gyvenimas ne toks, kokį jį mato žmonės? Jei atvirai, aš visiškai rimtai svarstau, kokia laiminga žvaigždė šviečia virš šio festivalio dalyvių ir žiūrovų, kad mums buvo lemta patirti šį įstabų išgyvenimą: pažvelgti į pasaulį skirtingų šalių ir kontinentų aktorių akimis. Ir padėti sukurti nuostabų įvykį – teatrų festivalį, kuriame nebuvo vidutinių spektaklių – tik puikūs, ir kuriame nebuvo abejingų akių – jos visos spindėjo.

Mėgėjų (любительский) teatras, kaip kartoja Aleksejus, režisierius iš Samaros apskrities, kilęs iš žodžio „mėgti“ (любить – mylėti). Tokio teatro aktoriai kartais eina į sceną po naktinės pamainos, kur iki paryčių taisė sulūžusį gamyklos konvejerį. Jie išleidžia visas savo varganas santaupas lėktuvo bilietui į svetimą šalį, kur turi įvykti didis stebuklas – teatras, kur jie išeis į sceną ir atvers žiūrovams geriausią savo sielos dalį.

(Nukelta į 8 psl.)

„Interrampa-2009“

(Atkelta iš 7 psl.)

O pati sudėtingiausia užduotis laukia šios teatro šventės šeimininkų – sutikti ir sušildyti, pasirūpinti tūkstančiais smulkmenų, pasiekti, kad viskas įvyktų be menkiausios kliūties, be mažiausio užsikirtimo, sukurti kūrybiškumo, draugiškumo atmosferą. Ir priversti svečius įsimylėti jų šalį, jų miestą, jų rampos šviesas. Reikia sutikti, kad receptas labai sudėtingas ir sėkmė aplanko nedaugelį. Bet rokiškėnai čia tiesiog sublizgėjo.

Rokiškis, šiaurės rytų Lietuvos miestelis, pasitiko visu rudens gražumu, nupraustas lietaus, apsipylęs prabangiais raudonais ir geltonais klevų lapais. Ir ką tik suremontuotais Kultūros centro pastatais, kuriuose įsikūręs Rokiškio liaudies teatras. Jau penkioliktąjį kartą festivalis „Interrampa“ čia pasitinka teatralus iš įvairiausių šalių ir kontinentų.

Labai sunku susilaikyti ir nepradėti ilgų liaupsinančių tiradų kiekvienam matytam spektakliui, tad pasistengsiu trumpai apžvelgti nors keletą. Festivalį pradėjo trupės iš Čekijos spektaklis „Antigonė“. Klasikinis siužetas žinomas visiems, ir žiūrovai, kurie sėdėjo ne tik salėje, bet ir scenoje, netrukus užmiršo, kad spektaklis vyksta čekų kalba. Viskas buvo suprantama: kaip herojai besistengtų ir bekovotų, gyvenimo siūlo, neriamo Parkos, kukliai sėdinčios tiesiog tarp žiūrovų, neįmanoma nutraukti... Teatro kalba specialių vertimų nereikalauja.

Vakarą tęsė aktoriai iš Gubachos, miestelio Rusijoje netoli Permės. Šampano! Žiūrovams ir ekspertams spektaklis sukėlė lengvo, maloniai nosį kutenančio vyno pojūtį. Jaunieji aktoriai vaidino A. S. Puškino „Grafą Nuliną“ linksmai, lengvai, su visa jaunystės energija ir džiaugsmu, su didžiuliu pasitenkinimu žmonių, be galo mėgstančių savo užsiėmimą. Labai rusiškas, vaizdingas ir sodrus pasirodymas užkariavo visų širdis.

Meksika. Spektaklis vaikams pagal meksikietiškas legendas apie žmones ir žvėris. Scenoje – tik du aktoriai. Bet! Jūs po poros minučių pamiršite apie šį faktą ir negalėsite patikėti savo akimis: kaleidoskopu keičiasi vos ne dešimtys personažų: lėlių ir žmonių. Artistiški, plastiški, puikiai kūną valdantys aktoriai-akrobatai-muzikantai-lėlių teatro specialistai. Beje, jie patys dar ir režisieriai! Nuostabiai gražus, režisūriškai išradingas, talentingai suvaidintas spektaklis. Lietuvių vaikučiai, kurių pakaušiai vos matėsi iš krėslų, sėdėjo kaip prikalti, neatitraukdami žvilgsnio nuo scenos, nors nesuprato nė žodžio. Bet puikiausiai suprato visą kitą, manau, ne blogiau nei jų bendraamžiai meksikiečiai. Dar vienas įrodymas, kad teatro kalba nepaiso sienų.

Monospektaklį „Ratas“ pagal J. Mandelštamo poeziją, kurį vaidino Berlyno rusų teatro vadovas Grigorijus Kofmanas, festivalio ekspertas Gytis Padegimas pavadino aktoriniu žygdarbiu. Istorija – ratas. Ir niekas iš mūsų neturi teisės užmiršti apie neteisybes, nelaisvę, skaudulius, nors mus nuo jų skiria dešimtmečiai ar tūkstančiai kilometrų. Kur tas istorijos ratas pasisuks ir ką sutraiškys? Spektaklis apie laisvę ir nelaisvės erdvę. Jo kūrėjai apie jį kalba taip: „Nuo šerio-brendžio iki lempų žuvų taukų, nuo žydų maldos iki rusiškos raudos tarybinėje naktyje išsitrina laikas-erdvė, kurioje egzistuoja spektaklio herojus – Josifas Mandelštamas“.

Danai parodė spektaklį „FaustUS“ pagal G. Stain pjesę „Daktaras Faustas uždega šviesą“. Dar vienas puikus kūrinys. Jau vien dėl to, kad pamatytum šį visiškai originalų pastatymą, vertėjo atvažiuoti tūkstančius kilometrų. Trys aktoriai, trys Fausto, pardavusio sielą už elektros šviesos paslaptį, istorijos variantai. Scenoje – šviesos ratas, iš kurio baisu išeiti, Margarita, kuriai visai nesinori ištiesti pagalbos rankos – o jeigu tai atsisuks prieš tave patį? O pagrindinė šuns pareiga – nepamiršti pasakyti ačiū netgi už tai..., kad tave netrukus užmuš. Mes, deja, gyvename pasaulyje, kur taip elgtis įprasta. Šioje pjesėje, parašytoje XX a. pradžioje, visos šiuolaikinės postinformacinės visuomenės baimės ir problemos. Nors tiesą sakant, manau, kad tai tik mano asociacijos, galbūt režisierė ir aktoriai savo kūrinyje kodavo visai kitas mintis, bet tuo ir geri brandūs spektakliai: žiūrovai atranda juose tai, ko turbūt kūrėjai net nebandė pasakyti. Ir tai įvyksta todėl, kad scenoje tiesiog susikuria savotiškas savarankiškas gyvenimas.

Ir keletas minčių apie dar vieną šio festivalio spektaklį. „Strazdas“ pagal S. Gedos poemą pasakoja apie lietuvių poetą Strazdą. Spektaklį pastatė Rokiškio liaudies teatras, režisavo ir pagrindinį vaidmenį atliko Jonas Buziliauskas. Nežinau, kaip tai atsitiko, bet jau po keliolikos minučių nuo spektaklio pradžios akyse pradėjo tvenktis ašaros, nors scenoje nevyko nieko tragiško – tiesiog rutuliojosi istorija. Istorija Lietuvos ir istorija žmogaus, poeto, šventiko atskalūno, mylėjusio savo liaudį ir atidavusio jai viską iki paskutinio siūlo. Iš ąsočio tekėjo pienas, iš moters bedugnėmis akimis lūpų – daina, iš merginų ir vaiko (šios šalies ateities) širdžių – juokas. Nesupratau kodėl, bet jau įpusėjus spektakliui, šios mažai man pažįstamos šalies raudos, papročiai, liūdesys ir viltys man pasirodė tokios savos... Jau ėmė atrodyti taip suprantama, apie ką dainuoja ta ramaus žvilgsnio moteris, koks seniai seniai pažįstamas medinių Strazdelio klumpių taukšėjimas, klumpių, kurias jis apaudavo tam, kuriam tuo metu labiausiai reikėjo... Taigi, teatras nepaiso sienų... Ir – ačiū už festivalį!

Iš rusų kalbos vertė Neringa Danienė

NEATA prezidentė Line Hauger festivalio pradžios iškilmėse.

Meksikiečiai ir gruzinai susitikime su moksleiviais.

„Bendraamžiai“: taip atrodo laimingi žmonės!

Ilona Osipova

Rugsėjo 4 d. Joniškio kultūros centro jaunimo ir vaikų teatro „Bendraamžiai“ jaunieji aktoriai, vadovaujami režisieriaus Arvydo Butkaus ir jo padėjėjos Rasos Ripskienės, Kultūros centro didžiosios salės scenoje surengė savo gerbėjams popietę „Teatras už vaikus“, kuria kūrybingai ir išsamiai pristatė savo patirtį bei įspūdžius iš rugpjūčio 17–23 dienomis Vimerbyje (Švedija) vykusios tarptautinės jaunimo scenos menų bienalės „2009- SPUNK! Be sienų!“

Komentuodamas specialiai šiai popietei iš kelionės į Švediją bei bienalės vaizdo dienoraščio sumontuotą filmą, teatro vadovas ir režisierius A. Butkus akcentavo, kad dalyvavimas šiame projekte būtent šiemet, pažymint 25 metų „Bendraamžių“ teatro ištakų sukaktį, yra jo metus puoselėtos svajonės padovanoti teatro vaikams kelionę į svečią šalį išsipildymas.

Pasak A. Butkaus, ryšiai su Vimerbiu bei šio projekto pradžia užsimezgė buvusios „Bendraamžių“ teatro narės, šiuo metu gyvenančios Švedijoje, Mildos Kalvaitytės dėka. Taip atsivėrė kelias „Bendraamžiams“ dalyvauti tarptautiniame jaunimo festivalyje – kūrybinėje scenos meno stovykloje „2009-SPUNK! Be sienų!“, surengtoje Jungtinių Tautų konvencijos už vaikų teises 20-osioms metinėms pažymėti. Bienalės organizatoriai, įgyvendindami Jungtinių Tautų vaikų teisių konvencijos nuostatas, subūrė skirtingų kultūrų vaidinančio jaunimo grupes iš Švedijos, Bolivijos, Palestinos, Ukrainos ir Lietuvos, ir suteikė joms galimybę ne tik dalintis socialinėmis ir kultūrinėmis patirtimis, per scenos meną ieškant demokratinių metodų tarptautiniam solidarumui, bet ir bendrauti, vesti užsiėmimus Vimerbio bei aplinkinių regionų socialiai pažeidžiamiems vaikams ir jaunimui.

Popietėje sumaniai ir gyvai atskleista Vimerbyje vykusios bienalės dvasia – pristatyti iš šio tarptautinio renginio parsivežti informaciniai leidiniai, atributika, parodytas nuotaikingas filmas, puikiai atspindėjęs „Bendraamžių“ kolektyvo veiklą Švedijoje. Festivalio specialiais marškinėliais vilkintys bendraamžiečiai dainavo, vaidino etiudus, mokė kitų kultūrų liaudies žaidimų, vaišino švediškais saldėsiais.

Teatro “Bendraamžiai” kolektyvo nariai su rež. A. Butkumi prie Astridos Lidgren namo Vymerbyje (Švedija).

„Bendraamžiai“ bienalėje sulaukė ypatingo dėmesio, ypač iš Bolivijos, Palestinos ir Ukrainos scenos meno grupių, kurios pakvietė teatrą atstovauti Lietuvai jų šalių scenos meno festivaliuose. „Bendraamžių“ grupė bienalėje kartu su naujaisiais draugais sutiko teatro gimtadieni, puikiai pasirodė Talentų vakare, Lietuvos pristatyme vaišino lietuvišku sūriu, medumi ir šakočiu, mokė lietuviškų dainų bei liaudies žaidimų. Sėkmė lydėjo ir jų bienalėje parodytą premjerą „Nusišypsok, vaike“.

Žiūrint „Bendraamžių“ filmą, nuskambėjo taiklūs teatro vadovo žodžiai: „Žiūrėkite. Taip atrodo laimingi žmonės.“ Filmas liudijo, kad šia laime, šypsena, džiaugsmu, jaunatviška kūrybine energija „Bendraamžiai“ dosniai dalijosi su bienalėje dalyvavusiais vaikais, dažnai emigrantais iš karą patiriančių šalių.

Popietėje tarp šio teatro gerbėjų būta ir praeityje teatre vaidinusių ir iki šiol jo nepamirštančių senbuvių iš Šiaulių, Klaipėdos ir net Londono.

Šia popiete „Bendraamžių“ teatrinė patirtis, skirta žiūrovui, nesibaigia – teatras Švedijoje „pakrikštytą“ premjerą „Nusišypsok, vaike“ rodo Joniškio visuomenei.

“Žiūrėkite. Taip atrodo laimingi žmonės!”

Žaliuok, „Kanape“, dar ilgai!

BERNADETA MARKEVIČIENĖ

Iš širdies reikia džiaugtis, kad jokios krizės neklibina tradicijų. Jos gyvos. Štai devynerių metų Trakų „Kanapės“ mėgėjų teatro festivalis š.m. lapkričio 14 d. vėl džiugino žiūrovus, kad ir ne toks gausus, kaip praeityje, sutrumpėjęs iki vienos dienos, bet šarmingas, įdomus ir dovanojantis gerą nuotaiką.

Festivalis nestokojo valdžios žmonių dėmesio. Jo atidarymo ceremonijoje dalyvavo ne tik rajono meras Vincas Kapočius, bet ir Seimo nariai Dangutė Mikutienė, Jonas Liesys, Kultūros ministerijos specialistė Jadvyga Lisevičiūtė. Atminimo dovanomis, padėkomis, gėlėmis buvo apdovanoti festivalio dalyviai, surengta vakaronė, o festivalį baigė įspūdingas ugnies reginys, nė kiek ne mažiau įspūdingas už įprastus šventinius fejerverkus. Nuoširdžios padėkos verti Trakų kultūros rūmų vadovai, darbuotojai, „Kanapės“ festivalio organizatoriai, kurie šauniai darbavosi ir rūpinosi, kad visi – ir dalyviai, ir žiūrovai – būtų rūpestingai priimti ir teatro meno apžavais pamaloninti.

Parodyti penki spektakliai. Neprailgo diena juos bežiūrint. Jie buvo įvairūs ne tik pasirinkta drama¬turgija, bet spalvingi režisūrine interpretacija, sceniniais sumanymais bei aktorių darbais.

Festivalį pradėjo Vilniaus Taurakalnio kultūros centro Senjorų teatras, parodydamas V. Krėvės „Skerdžių“. Puiki Mariaus Sadausko inscenizacija. Savitas režisieriaus Vytauto Mikalausko režisūrinis sumanymas. Gal šis spektaklis ir ne visai pataikė į „Kanapės“ užmojį būti komedijų festivaliu, bet Senjorų teatras jokiu būdu nesugadino šventės jau vien dėl to, kad, kaip dera senjorams, įrodė: domėtis lietuviška klasika, teatro meno kalba priminti šiandieniniam žiūrovui amžiais nesenstančias žmonijos moralines, dvasines vertybes visada ir visur ir tinka, ir reikia. Palinkėtume šiam spektakliui toliau brėsti, stiprėti ir neužsibūti tik Vilniuje – važiuokite, kur tik galite, rodykite jį ir dideliems, ir mažiems. Gero žodžio, gerų minčių, sveikos mąstysenos ir nuovokos niekada nebus per daug. O viso to kupina mūsų klasikos lobių skrynia.

Švenčionėlių miesto liaudies teatras, šiemet šventęs gyvavimo penkiasdešimtmetį, parodė šmaikščią N. Erdmano komediją „Savižudžio kokteilis“ (režisierė Daiva Pošiūnienė). Komedijos žanras nėra lengvas. Juokauti ir neprarasti saiko – ne kiekvienam duota. Daivai to neprikiši. Ji iš tikrųjų žino, ką daro. Penkiasdešimtmečio proga „Švenčionių krašte“ (2009-04-11) Janina Mačerauskienė rašė: *„Dabartinė teatro režisierė Daiva Pošiūnienė gerai prisimena 1989 metus, kai ji nedrąsiai pravėrė teatro duris. Tada buvo statomas K. Sajos „Šventežeris”. Režisierius A. Šibkus leido jai pačiai pasirinkti vaidmenį – girdi, pamatysim, sugebėsi ar ne. Daiva pasirinko linksmos, pašėlusios kaimo mergos rolę. Pasirodė, kad ji puikiai tinka šiam vaidmeniui ir susilaukė daug pagyrų ir iš režisieriaus, ir iš žiūrovų.*

Ir taip jau 20 metų Daiva scenoje. Dabar ji jau viena trijuose asmenyse: režisierė, aktorė ir pastatymo dalies vedėja. “

Sunki našta smulkutės moters pečiams. Bet kad tai pakeliama, sumaniai įrodė Daiva ir šiame spektaklyje: ji ir režisierė, ir pagrindinio vaidmens (žmonos) atlikėja. Ne blogesni ir jos partneriai: vyras, motina. Tai tikrai darni trijulė, įtikinamai susidorojusi su komedijos reikalavimais.

Žiūrėdami Trakų rajono Aukštadvario mėgėjų tetaro spektaklį Kazio Binkio inscenizaciją „Tamošius Bekepuris“, pasijutome tarsi esantys Rumšiškių buities muziejuje. Tiesmukiškas scenovaizdžio realizmas, tikri kaimiškos buities daiktai, darbo įrankiai (veiksmo metu Tamošius su tikra gyvuline tarka sutarkuoja visą runkelį), tipiški to laikotarpio atlikėjų rūbai (nesusigundė taip dažnai mėgstamu tautiniu kostiumu), dainų intarpai – viskas padėjo žiūrovams susidaryti tarpukario kaimo vaizdą, pajusti K. Binkio eilių lengvumą, humoristinę dvasią, priimti ir nuoširdžiai pasijuokti iš to meto kaimo žmonių psichologijos. Režisierė T. Mikutavičienė surado tinkamą sceninį raktą K. Binkio eiliuotam pasakojimui apie Tamošių ir kartu su atlikėjais sukūrė žaismingą reginį. Gerai su savo vaidmenimis susitvarkė Tamošius (Vytautas Zabarauskas), piršlys dėdė Mikas (Juozas Banuškevičius), pasakotojas (Dainius Kazlauskas), tetulė (Audronė Dovydonytė). Jie gyvi, organiški, lengvai suvokę spektaklio stilistiką. Režisierei neblogai pavyko sukurti įdomių mizanscenų, susitvarkyti su masinėmis scenomis, tačiau norėtųsi, kad tiek režisierė, tiek visas kolektyvas nesustotų ties pasiektu rezultatu. Dar yra daug kas tobulintina, dar norėtųsi lygesnio spektaklio dinamiškumo, stengtis nepamesti tempo, kai pereinama iš vienos scenos į kitą ar kai į veiksmą įterpiamas zongas. Rodykite spektaklį ne tik savam žiūrovui, jis vertas ir kaimo, ir miesto žiūrovų dėmesio.

Jauna režisierė A. Purvinytė – drąsi moteris. Simno kultūros centro Miroslavo filiale susirasti du talentingus mėgėjų teatro „Kaukas“ aktorius (vyrą ir žmoną) ir pastatyti Daivos Čepauskaitės savotišką lietuviško absurdo pjesę „Pupos“ – tokios buvo magistro darbo realizavimo scenoje sąlygos. Lemtingas ir laimingas sutapimas – aktoriai surado režisierę, režisierė – aktorius.

„Pupos“ nelengvas riešutėlis abiem pusėms. Pirmiausia, pjesė ne eilinė: radijo konkurse ji laimėjo I-ąją vietą (2002 m.), o autorei už geriausią nacionalinės dramaturgijos pjesę 2007 m. įteiktas „Auksinis scenos kryžius“. Antra, pjesėje tik du veikėjai, veiksmo vieta viena ir ta pati. Išlaikyti žiūrovo dėmesį nuo veiksmo pradžios iki galo, kurti nelengvus, „velnių priėdusiųjų“ charakterius išties sugebėtų ne kiekvienas mėgėjų teatras.

Pjesėje nagrinėjami gyvenimą kartu nugyvenusių ir tebegyvenančių žmonių santykiai. Autorės sukurta situacija – banali. Du kaimiečiai senukai su maišais pupų įstringa savo trobos lifte, kurį sukonstravo pats šeimininkas. Ten įvyksta jų ir nugyvento gyvenimo vertinimas, ir susikaupusių emocijų išsakymas, ir dvasinis suartėjimas, ir kasdienybės peripetijų išryškinimas, ir... visa, kas ten, viršuje (troboje), nei buvo pastebima, nei buvo dėl to jaudinamasi. Abu atlikėjai profesionaliai kuria veikėjų charakterius ne tik mizanscenų detalėmis (kai sugula miego, kai sprendžia tualeto „problemą“, kai valgo pupas, kai pasineria į jaunystės „malonumus“ ir t.t., ir t.t), bet ir kalbos išraiškos priemonėmis, judesių plastika. Mano supratimu, ne tik pjesė verta apdovanojimų, bet ir šis mėgėjų teatro spektaklis ne mažiau vertas dėmesio ir gero įvertinimo.

Na, o festivalio pabaigoje, kaip ir dera šeimininkams, Trakų Karališkasis teatras parodė Keturakio komediją „Amerika pirtyje“.

(Nukelta į 12 psl.)

Režisūros katedros absolventų festivalis

KARINA NOVIKOVA,

KU REŽISŪROS KATEDROS STUDENTĖ

K. Novikova

Lapkričio 27d. Klaipėdos universiteto mokomajame teatre įvyko tradicinis mėgėjų teatrų festivalis „Auksinis Amūras“. Kas antrus metus vykstančiame reginyje tradiciškai dalyvavo geriausi Režisūros katedros absolventai su savo kolektyvais. Šiemet festivalis truko tik vieną dieną, bet buvo parodyti trys aukšto meninio lygio labai skirtingų žanrų spektakliai.

Po šmaikštaus festivalio atidarymo, kurį rengė IV kurso renginių režisūros studentai, sveikinamąjį žodį tarė Režisūros katedros vedėja doc. dr. Danutė Vaigauskaitė. Ji iškėlė klausimą, ar dar reikalingas mėgėjų teatras, kai šalyje tokia kritiška situacija, kai tiek daug visokių pramogų, kai niekas nieko nebenori? Atsakymas akivaizdus – sausakimša mokomojo teatro salė, kurioje ne tik miestelėnai, bet ir Režisūros katedros studentai. O jiems, būsimiesiems kūrėjams, juk labai svarbu pajusti mėgėjų teatro tendencijas bei problemas. Ypatinga festivalio atmosfera pasidžiaugė ir Menų fakulteto prodekanė doc. Irena Pečiūrienė. Ji pažymėjo, kad Režisūros katedra yra kaip viena didelė šeima, į kurią norisi sugrįžti ir jau savarankiškiems „vaikams” – absolventams. O sveikinimo kalbas baigė doc. Gediminas Šimkus – „Auksinio Amūro” sumanytojas. Docentas trumpai apžvelgė festivalio istoriją nuo pat jo pradžios 1981 m.

Po trumpos pertraukėlė prasidėjo pirmas spektaklis – G. Kutkausko „Baltoji varnelė“. Jį Pasvalyje dirbantis režisierius paruošė su Lavėnų pensionato gyventojais, turinčiais protinę ar fizinę negalią. Spektaklio forma labai paprasta: režisierius pasakoja istoriją ir į ją įsijungia aktoriai. Iš pradžių veiksmas vyksta Lavėnų pensiono parkelyje, į kurį susirenka žiūrovų aplodismentus sukėlusi spalvingų personažų galerija, o po to kasdienis pasakojimas pereina į istoriją apie Baltą varnelę, gimusią juodų varnų šeimoje. Ir ką tik linksmai klegėjusioje žiūrovu salėje ne vienas nubraukia ašarą supratęs, kad negalią turintys pensiono gyventojai vaidina patys save – „baltas varneles“. Jų nuoširdumas bei režisieriaus-pasakotojo aktyvi žmogiška pozicija nepaliko abejingų. Spektakliui pasibaigus salė sukėlė audringas ovacijas. Studentai galėjo pasimokyti, kaip profesionalus režisierius sugebėjo kiekvienam negalią turinčiam žmogui surasti charakterį, o paskui su jais kartu papasakoti socialiai aktualią istoriją, kuri jaudina ir priverčia susimąstyti.

Antrasis spektaklis taip pat buvo G. Kutkausko, bet šį sykį režisierius dirbo su Pasvalio muziejaus teatru. Klaipėdos žiūrovai 2007 metais matė šios trupės publicistinį spektaklį apie Bernardą Brazdžionį „Keleivio byla“, o šiemet A. Nabokovo komediją „Rudens nuobodulys“. Pastarasis spektaklis šiais metais pateko ir į finalinį mėgėjų teatrų festivalio „Atspindžiai“ etapą. O į „Auksinį Amūrą“ G. Kutkauskas atvyko ekstremaliomis sąlygomis – dėl ligos per vieną dieną turėjo būti pakeisti net keturi aktoriai. Spektaklyje režisierius narpliojo šiandien Lietuvoje labai aktualią nieko neveikimo, nieko nekeitimo, susitaikymo su viskuo, laiko „užmušinėjimo“ menkais rūpesčiais temą. O visas režisieriaus talentas atsiskleidė finalinėje scenoje: naktį, visiems sumigus, jaunas vaikinukas, beprasmiškai visą dieną vaikytas pono tarnas, pabėga – emigruoja. O scenoje šviesos taške juda vaikiškas traukinukas. Tiek organiškai ir drąsiai veikiantys aktoriai, tiek visuomenės problemoms neabejingas bei žmogiškas problemas sprendžiantis G. Kutkauskas „Rudens nuobodulyje“ žiūrovams tikrai neleido nuobodžiauti.

Trečiasis spektaklis atvažiavo iš kito Lietuvos

krašto – Druskininkų. Asta Žiurinskeinė kurortiniame miestelyje, kur daugybė pramogų, sugebėjo suburti naują kolektyvą „Niša“. Absurdo miuziklą pagal Juozo Erlicko pjesę „Kolumbo gimtadienis“ pastačiusi režisierė labai drąsiomis ir išradingomis priemonėmis kalba jaunimui aktualia tema: mes pakeisime pasaulį, nes mūsų rankose jo ateitis. Stilistas, rokeris, „blondinė“, treninguotas vaikėzas – tai iš kasdienio gyvenimo paimti personažai, kurių kiekvienas padainavo net ne po vieną dainą. Kolektyvas pats parašė dainas, jų atlikimą papuošė spalvingi ir energingi šokėjai. Režisierė sugebėjo sujungti daugybę žmonių ir sukurti prasmingą bei aktualų sceninį vyksmą.

Na, bet kiekviena šventė turi pabaigą, ir renginio vedėjai pakvietė visus į 2011 metų „Auksinį Amūrą“.

G. Kutkausko „Baltoji varnelė“. Vaidina Lavėnų pensionato gyventojai.

Žaliuok, „Kanape“, dar ilgai!

(Atkelta iš 10 psl.)

Režisierė Irena Jocienė, nenusižengdama fabulai, savaip sukonstravo komedijos siužetą, žiūrovui pateikė tai, kas jos akimis buvo svarbiausia, ką jos atlikėjai geriausiai sugebėjo įprasminti. Vaidinti klasikinę komediją be pertraukos, vienos dienos festivalio programoje, ir dar paskutiniams – situacija ne iš lengvųjų. Režisierei, sakyčiau, neblogai pavyko sudėlioti veiksmo scenovaizdžių detales taip, kad neprireikė nei uždangos, nei pertraukų. O tai jau kalba apie gerą skonį ir kūrybinę nuojautą. Geri, įsimintini ir aktoriniai darbai. Šaunus savo beviltiškumu Bekampis, sodrus, išraiškingas Faibčikas. Aktoriai Robertas Čuta ir Aleksandras Makejevas bene ryškiausias duetas spektaklyje. Ir ne tik kuriamų paveikslų išradingumu, bet ir savo stotais: vienas smulkutis, užguitas, kitas – ne tik stuomeningas, bet ir žinantis savo vietą šioje žemėje. Ne daug kuo nusileidžia ir siuvėjo Vinco vaidmens atlikėjas Kęstutis Vilkauskas. Jis puikiai žino, ką daro ir kaip daro scenoje. Be abejo, norėjosi lygiavertčių ir moterų vaidmenų atlikėjų. Joms šį kartą kažkaip pritrūko tos kūrybinės aistros ir šarmo. Norėtųsi tikėti, kad kitąkart vaidinant tie nelygumai bus „išlyginti“.

Festivalį gražiai papuošė dar vienas akcentas – Trakų viešojoje bibliotekoje buvo pristatyta knyga apie Kazimierą Kymantaitę „Reikalauju kūrybos laisvės“. Dėmesys šiai teatro legendai festivalyje ne atsitiktinis. Anot Vytauto Mikalausko, ji – „Kanapės“ pribuvėja ir krikštamotė. Ne viename festivalyje ji buvo garbingas svečias, džiaugėsi mėgėjų spektakliais, režisierių darbais, aktorių laimėjimais. Ji nesibodėjo žemai žemai nusilenkti tiems, kurie, pasak K. Kymantaitės, „šoka, dainuoja, myli, kenčia, miršta ir eina į žvaigždes“.

Baigiant reikia pasakyti, kad šaukšto deguto šioje medaus statinėje tikrai nebuvo. Geras ženklas, kad mėgėjų teatrų režisieriai nesibodi lietuviškos dramaturgijos. Štai kad ir šiame festivalyje – tik lietuvių autoriai, ir net trys klasikai. Dėkui Jums, mėgėjų teatrų režisieriai, kad nesigręžiate nuo mūsų tautos vertybių, nešate nacionalinės dramaturgijos aukso fondą į rampos šviesą. „Kanapė“ neturi nuvysti, nors ir kokios „akcijos“ būtų jai taikomos. Po dvejų metų juk jai sukaks dešimt. Tai ar galima nešvęsti tokio jubiliejaus?! Pažadėkite, kad Trakų žemėje bujoti „Kanapei“ užteks ir jėgų, ir noro, ir pinigų, o pasiduodančių jos kerams tikrai užteks.

Žvilgsnis į „Atspindžius“ nuo vertinimo komisijos stalo

GEDIMINAS ŠIMKUS KALBINA AKTORĘ REGINĄ ŠALTENYTĘ

G.Š.: Gerbiamoji Regina, kaip profesionalus teatro žmogus buvai pakviesta į „Atspindžių“ vertinimo komisiją. Matei 35 spektaklius. Tokie teatro korifėjai kaip J. Miltinis, K. Kymantaitė labai vertino mėgėjų teatrą, bet pasitaiko ir skeptikų. Koks tavo įspūdis?

R.Š.: Nustebino teatrų ir aktorių gausa, žanrų, dramaturgijos įvairovė bei atskirų teatrų pasiekta meninė kokybė. Gerai, kad yra daug norinčių vaidinti. Vadinasi, tai reikalinga.

G.Š.: Pasidalink savo mintimis apie Joniškio regioną.

R.Š.: Pirmiausia maloniai nuteikė dėmesingi ir svetingi nuoširdūs šeimininkai: kultūros centro administracija, režisierės Violeta Jonkaitienė bei Vanda Šalkauskienė ir „Žiburio“ teatro kolektyvas. Tą pajuto visi į Joniškį atvykę teatrai. Režisierė V. Jonkaitienė neapsiriko pasirinkusi R. Kaškausko pjesę „Mėsmalė“. Ieškota šiuolaikinės temos, ir ji rasta. Režisierė žino, ką nori pasakyti, ir surado sceninio „žaidimo taisykles“. Spektaklis pasižymi estetika, tikslumu – tai nėra lengvai pasiekiama. Puikus aktorių ansamblis.

Didelį įspūdį paliko Joniškio žemės ūkio mokyklos teatras „Utopija“ (režisierė Vanda Šalkauskienė). Spektaklio statytoja surado bendrą kalbą su jaunimu ir užkrėtė juos idėja sukurti poetinį spektaklį. Jaučiama atlikimo tiesa, gana subtili vaidinimo plastika.

Puiku, kad mėgėjų teatras neužmiršta vaikiškos žiūrovų auditorijos. Tą puikiai atlieka Klaipėdos Žvejų rūmų teatras „Be durų“, pastatęs O. Prosleirio „Raganiukę“ (režisierė Angelė Juškevičienė). Šis teatras populiarus Klaipėdoje, susilaukė gausaus žiūrovų susidomėjimo ir Joniškyje.

Šiaulių jaunimo teatras „Helijas“ (režisierė Virginija Staševičiūtė) „Atspindžiams“ pristatė V. Mastrosimonės „Pykšt pokšt, ir tu negyvas“. Moksleiviai kalba jiems rūpima tema, jie ją supranta, bet naujai suburtai trupei dar ne visada pavyksta patikėti tomis aplinkybėmis.

Biržiečiai, kurdami detektyvinę istoriją, jaučia žanrą, aktoriai sukūrė gana ryškius vaidmenis (režisierė Vita Vorienė).

Radviliškio r. Alksnupių kultūros namų teatras, pasižymėdamas utriruota aktorių vaidyba, parodė V. Bladykaitės „Žentelius“ (režisierė Laima Didžbalienė). Šiemet ne vienas teatras ėmėsi B. Dauguviečio nesenstančios komedijos „Žaldokynė“. Ją pasirinko ir Kuršėnų kultūros centro mėgėjų teatras „Mozaika“ (režisierius Petras Valskys). Gerai, kad imamasi lietuviškos klasikos, bet režisūrinė šiuolaikinė interpretacija ne visiems pasiseka.

G.Š.: Kalbėjai apie Joniškio regioną, bet matei visus spektaklius ir Raseiniuose, Ukmergėje. Ar galėtum teigti, kad mėgėjų teatras Lietuvos kultūroje yra svarbus reiškinys?

R.Š.: Manau, kad taip.

Gediminas Šimkus kalbina aktorę Reginą Šaltenytę

„Atspindžiai-2009“ Ukmergėje

RAMŪNAS ABUKEVIČIUS

Ankstų šeštadienio rytą į salę rinkosi vienas kitas nemigos kankinamas žiūrovas, o Anykščių krašto vaidilų teatras R. Vanago „Taraldis prisikėlė“ spektakliu (režisierius Vytautas Germanavičius) pradėjo „Atspindžių-2009“ regioninę šventę Ukmergėje. Režisierius lieka ištikimas savo pamėgtam teatro braižui – tai klojimo teatras. Anykštėnų kuriamas spektaklis žaižaruoja atvira vaidybos maniera, ryškiomis charakteristikomis, intriguojančiu siužeto pasakojimu. Režisieriaus kuriamas teatro pasaulis nėra senojo klojimo teatro imitacija, tai šiuolaikinis teatras, kūrybiškai naudojantis archetipines teatrines priemones. Italai turi savo Comedia del Arte, mes – klojimo teatrą, ir jo kūrybos principų tęstinumas yra svarbus kultūrinis uždavinys.

Prienų kultūros ir laisvalaikio centro mėgėjų teatro spektaklis H. Murakami „Tarp sapnų ir tikrovės“ (režisierius Virgilijus Kedys) panardino į filosofinius apmąstymus. Įdomi spektaklio scenografija, muzika, bet teatrui sunkiai sekėsi įveikti daugiaplanes romano apimtis. Režisierius nenuolaidžiauja publikai, nuolat imasi rimtos dramaturgijos, turi surinkęs įdomų aktorių ansamblį, tai leidžia manyti, kad įdėtas darbas subrandins vaisius ateityje.

Jonavos savivaldybės teatro spektaklis, kaip ir laukiama iš jonaviečių, paskleidė ryškių charakterių, ir gero skoningo humoro dozę, jie rodė spektaklį pagal N. Ptuškinos „Aš tave labai myliu, mama!“ (režisierius Jonas Andriulevičius).

Birštono kultūros centro teatro spektaklis S. Kapnio „Plutelė ir pelės“ (režisierius Rimantas Jacunskas) šį kartą sukūrė kiek senovinį, kiek butaforinį sceninį vaizdelį, nors reikia pažymėti, kad aktoriai sukūrė ryškius ir įdomius personažus.

Druskininkų teatro „Niša“ spektaklis „Cabaret, o cabaret...“ pagal N. Gogolio „Revizorių“ (režisierė Asta Žiurinskienė) reikalautų gal kiek ir platesnio aptarimo. Spektaklis sukurtas preciziškai tiksliai, žaižaruoja ritmu ir yra įtaigus, pagaunantis savo įvykių sūkurin, bet derinami du prieštaraujantys vienas kitam estetiniai modeliai: vakarų teatrinė tradicija su rusų teatrinės tradicijos „gogolizmu“, tai rodos išties tarpusavyje nesusiejami dalykai. Žiūrint nepalieka įspūdis, kad galėjo gimti du puikūs spektakliai; kabareto fejerija su puikiai judančiais aktoriais ir nedidelėmis prancūziškų humoreskų scenelėmis, nebyliojo kino nuotrupomis, Pjero istorijomis; ir Gogolio „Revizorius“ su puikiai, šiuolaikiškai kuriamais klasikiniais personažais – matėme puikius Gorodničiaus, jo žmonos ir dukters vaidmenis, o tokio Chlestakovo, kokį matėme scenoje, galėtų pavydėti bet kuris teatras.

Palangos „Grubiojo“ teatro spektaklio „Amerika Palangoje“ pagal Keturakio „Amerika pirtyje“ (režisierius Virginijus Milinis) spalvingi, šiuolaikiškai traktuojami personažai suteikė žiūrovams daug smagių akimirkų.

Įdomus ir netikėtas „Atspindžių“ padangėje pasirodė Vilniaus Gedimino technikos universiteto teatro studijos „Palėpė“ spektaklis pagal R. Bradbury apsakymą „Kostiumas“ (režisierius Olegas Kesminas). Teatras puoselėja ekspresyvią vaidybos manierą, spektaklyje gausu teatrinės žaismės, o studijinis teatro principas neleidžia reprodukuoti surastų išraiškos priemonių, bet kiekvieną kartą eiti ir išgyventi vyksmą čia ir dabar.

Atspindžių“ vertinimo komisija. Iš kairės: G.Šimkus, I.Maciulevičienė, R.Šaltenytė, D.Vaigauskaitė, R.Abukevičius.

Visada yra laukiamas susitikimas su Utenos kultūros centro „Žaliaduonių“ teatru. Šį kartą uteniškiai parengė spektaklį pagal E. Druskino pjesę „Susitikimas“ (režisierė Alma Eigerdienė). Spektaklis sukurtas gražiai ir nuosekliai, jame jaučiamas solidus režisierės braižas, aktoriai veiksmingi ir įtikinantys, bet šį kartą jiems koją pakiša dramaturgija, buvęs „Žaliaduonių“ jaunimo studijos auklėtinis E. Druskinas, parašęs jau ne vieną įsimintiną scenos veikalą, šį kartą lyg ir paskubėjo, atlekiantys ir išlekiantys personažai susivelia į kažkokį neišnarpliojamą mazgą, kuris tampa nebeaiškus žiūrovams ir trikdo sceninės teisybės ieškančius artistus.

Viena šiųmetinių „Atspindžių“ pažiba – tai Rokiškio liaudies teatro ir Pasvalio šokio teatro „Tango And“ spektaklis Keturakio „Amerika pirtyje“ (režisierius Jonas Buziliauskas, choreografas Sigitas Repšys). 110 metų sukaktį minintis veikalas režisierių ir artistų interpretacijos dėka šiandien vėl tampa aktualus, įdomus ir žaismingas. Puikus režisūrinis sprendimas, choreografinis sujungimas, žaisminga aktorių vaidyba verčia šypsotis ir drauge su iki skausmo pažįstamais personažais naujai išgyventi pjesės diktuojamas situacijas.

Kaip visada solidus, puoselėjantis tradicines teatro vertybes Vilniaus „Senjorų“ teatro spektaklis V. Krėvės „Skerdžius“ (režisierius Vytautas Mikalauskas). Stojęs prie teatro vairo, V. Mikalauskas suteikė naują kūrybinį postūmį šiam garbiam teatrui. Spektaklyje, rodos, viskas išgryninta, nėra jokio bereikalingo blaškymosi, raiškos priemonės minimalios, bet spektaklis skamba aiškiai ir drąsiai, išauga į apibendrinimą, lyg kviesdamas žiūrovus sugrįžti ir puoselėti amžinąsias vertybes ir ilgametes tautos tradicijas. Senjorų spektaklis skamba lyg testamentas ateinančioms kartoms.

Savo spektaklius Ukmergės regione taip pat rodė:

Švenčionėlių kultūros centro liaudies teatras spektaklį „Savižudžio kokteilis“ pagal N. Erdmano pjesę „Savižudis“ (režisierė Daiva Pociūnienė); Kupiškio teatras „Provincija“ ir Rokiškio liaudies teatras spektaklį pagal K. Inčiūros pjesę „Vincas Kudirka“ (režisieriai Nijolė Ratkienė, Jonas Buziliauskas); Visagino kultūros centro teatras spektaklį „Gyvenimas gražus!“ pagal K. Sajos sovietinę sceninę humoreską „Palangos liūtas“ (režisierė Birutė Klevickienė); Zarasų kultūros centro suaugusiųjų teatras poezijos spektaklį „Malūnai laukia savo Donkichotų“ (režisierė Gražina Karlaitė); Kazlų Rūdos teatro studijos „Pušyno aidas“ spektaklį „Moters kerštas“ (vadovė Marija Baltrušaitienė).

Šventė Ukmergėje įvyko, dvi dienas siautęs teatrų šėlsmas savo atspindžiais švaistė mėgėjų teatro dangų.

Keli štrichai apie Raseinių „Atspindžius“

GEDIMINAS ŠIMKUS

Raseiniuose vykę „Atspindžiai“ gana turtingi bent keliais aspektais: Alytaus r. Simno kultūros centro Miroslavo filialo mėgėjų teatro spektaklis D. Čepauskaitės „Pupos“ (režisierė Alma Purvinytė) ir Pasvalio kultūros centro teatro parodytas N. Nekrasovo „Rudens nuobodulys“ (režisierius Gintaras Kutkauskas) pateko tarp 4 geriausių spektaklių į baigiamąją „Atspindžių“ šventę Kretingoje. Kitas džiugus faktas – 8 iš 12 pasirodžiusių teatrų pasirinko nacionalinę dramaturgiją.

Pirmiausia apie tuos, kuriems labiausiai pavyko „susidraugauti“ su sava dramaturgija. Tai Kretingos kultūros centro Egidijaus Radžiaus dramos teatras, pastatęs E. Ignatavičiaus „Sidabrines vestuves“ (režisierė Albina Buntinienė). Geras aktorių ansamblis su pasimėgavimu scenoje kuria lyriškai komiškas situacijas. Gal kiek reikėtų patvarkyti scenografijos detales, apšvietimą. Finale tiktų labiau popsinė muzika.

Priekulės Ernesto Vicherto mėgėjų teatras (režisierė Alanta Zapolskienė) visada renkasi nūdienišką prasmingą dramaturgiją. V. Gaižausko „Koridoriaus vaikai“ kalba apie skaudžius mūsų visuomenės reiškinius. Režisierės sumanymas įdomus, nevienareikšmis: norisi, kad veiksmas prilygtų plastikinio „narvo“ prasmingumui. Priekuliškių įdomūs ir pajėgūs aktoriai, namuose vaidinę kamerinėse sąlygose, pasimeta didelės scenos erdvėje. Reikėtų ieškoti būdų aklimatizuotis didesnėse scenose.

Mažeikių rajono savivaldybės kultūros centro mėgėjų teatro trupė „Visavi“ pristatė spektaklį J. Marcinkevičiaus „Saulė ir jos žemė“ (režisierė Daina Gedvilienė). Pastatymas daugiau primena kiek statišką proginį sceninį montažą, bet režisierės sceninė estetika, teatrinė kultūra, dėmesys mažiausioms detalėms suponuoja žiūrovui susidomėjimą tautos istorija.

Šakių kultūros centro Zanavykų teatras pasirinko žemiečio V. Rimkevičiaus pjesę „Girių kirtėjai“ (režisierė Gražina Guzovijienė). Teatras turi daug puikių aktorių vyrų, tik regis, režisierė kiek pasiklydo: buitinė psichologinė pjesė interpretuota kaip poetinė. Kaip bebūtų – išnyko kova, konfliktas. Šauniam teatrui ir režisierei linkėčiau atidžiau ieškoti režisūrinės interpretacijos.

Ant to paties grėblio užlipo Tauragės rajono kultūros centro mėgėjų teatras spektaklyje K. Sajos „Surūdijęs vanduo“ (režisierė Algima Juščiuvienė). Pagrindinio personažo LTSR nusipelniusios mokytojos-motinos vaidmuo psichologiškai autoriaus motyvuotas tuometinėje visuomenėje. Šiandien vargu ar motina dėl garbės ir visuomeninės padėties prisidėtų prie sūnaus nužudymo. Norisi tikėti, kad pajėgi Tauragės teatro trupė grįš į respublikos mėgėjų teatrų elito gretas.

Tauragės asociacijos „Mažoji scena“ teatras pasirinko M. Gavrano „Viskas apie moteris“ (režisierė Genovaitė Urmonaitė). Aktorės labai stengėsi, ir kai kurie epizodai neblogai pavyko, nors mėgėjų teatre vaidinti po 5 vaidmenis viename spektaklyje yra sudėtinga. Žiūrovus trikdė ir neužpildytos pauzės tarp aktorių išėjimų į sceną.

Kaip visada, Skuodo kultūros centro teatras parodė skuodiškio A. Untulio komediją „Keista lėga“, kurią ir režisavo pats autorius. Šį kartą pamatėme skoningą scenovaizdį, taiklias mizanscenas ir pakankamai įdomiai sukurtus vaidmenis.

Dar vienas puikus reiškinys – Klaipėdos Maksimo Gorkio mokyklos mokytojų teatro „Peremena“ spektaklis A. Kotliar „Svetimas gyvenimas“ (režisierė Galina Semionova). Kai aktorės pačios rašo pjeses ir jas vaidina – yra neeilinio teatro puikus rezultatas. Aktorių duetas buvo veiksmingas, temperamentingas, pasižymėjo scenine kultūra, tikėjimu duotomis aplinkybėmis. Šis savitas teatras būtų puikiai pasirodęs ir baigiamojoje „Atspindžių“ šventėje...

„Atspindžių-2009“ laureatai vaidina Kretingoje

BERNADETA MARKEVIČIENĖ

2009 m. gruodžio 5 dieną, šeštadienį, Kretingos kultūros centras svetingai, teatrališkai išradingai atvėrė savo duris tradicinei mėgėjų teatro šventei „Atspindžiai-2009“. Tai jau devynioliktą kartą Lietuvos liaudies kultūros centro, Lietuvos mėgėjų teatro sąjungos pastangomis kasmet per Lietuvos miestus ir miestelius nuvilnijantis renginys, kviečiantis mėgėjų teatrus parodyti save, pasidžiaugti kitais, pamąstyti ir pakalbėti apie senstančias ir nesenstančias mėgėjų teatrų problemas, džiaugsmus ir rūpesčius. Ankstesniais metais šventės šurmulys tęsdavosi dvi dienas, mėgėjų teatrų režisierių, aktorių, laureatų būrys bendraminčių susitikimuose būdavo gausesnis, o šį kartą visas susibuvimas tetruko tik vieną dieną, tiesa, su visais tradiciniais akcentais – šeimininkų sveikinimais, diplomantų, laureatų apdovanojimais, pasikalbėjimais, spektaklių aptarimais, smagia laureatų vakarone. Matyt, nevertėtų per daug nerimauti dėl sutrumpėjusios šventės trukmės. Jos kokybės kartelę pakėlė ne tik brandūs laureatų spektakliai, bet ir tuos spektaklius žiūrėję bei savo mintimis ir patarimais pasidaliję garbūs svečiai iš užsienio: Joke Elbers – AITA/IATA Olandijos nacionalinio centro tarptautinė koordinatorė ir Carlas Erikas Reidleris – Švedijos Marierburgo aukštesniosios mokyklos teatro pedagogas.

(Nukelta į 15 psl.)

„Atspindžių-2009“ laureatai vaidina Kretingoje

O. Proislerio „Raganiukė“

(Atkelta iš 14 psl)

Šventėje buvo parodyti keturi spektakliai, kuriuos pristatė penki mėgėjų teatrai. Taip, penki. Tai ne autorės klaida, o reali tiesa. Ta išmonė, kai vieną spektaklį vaidina keli teatrai, o tą patį vaidmenį kuria net dešimt aktorių, matyt, pratęsta nuo šią vasarą Vilniuje Lietuvos vardo tūkstantmečio paminėjimo bei pirmo viešo lietuviško vaidinimo 110-ųjų metinių proga suvaidintos „Amerikos pirtyje“. Rokiškio liaudies teatras ir Pasvalio šokio teatras „Tango and“, pristatydami „Amerikos pirtyje“ pastatymą, patvirtino dar kartą, kad tokia spektaklio interpretacija ne tik kad nesumenkina mūsų klasika tapusios komedijos įtaigos galių, bet su didele išmone įrodo, kokie dideli ir neišsemiami teatro, ypač mėgėjų, kūrybiniai klodai guli išradingo režisieriaus Jono Buziliausko galvoje. Tai linksmas žaidimas scenoje „Amerikos pirtyje“ tema, ir tą žaidimą gana organiškai papildantys šokių intarpai, aktorių improvizacijos bei sugalvoti veiksmą pateisinantys personažai. Gražu. Kas galėjo patikėti, kad realistinės komedijos tekstas slepia tiek interpretacinių metamorfozių, tiek formos įvairovės. Šio spektaklio žaismingumas ir gyvybingumas tarsi buvo priešprieša šventės pabaigos akordams, kai organizatorių lūpomis su nostalgijos gaidele išsprūdo mintis, ar bus dvidešimtieji „Atspindžiai“. Bet čia pat labai greitai toji mintis buvo negailestingai „sutrypta“ mėgėjų teatrų entuziastų, gerbėjų optimistinio tikėjimo – jei gyva ir nemari „Amerika pirtyje“, tai ir mėgėjų teatrų šventė būtinai išgyvens užgriuvusį sunkmetį, būtinai ir kitų metų pabaigoje vėl susitiks draugai, bičiuliai, mėgėjų teatrų favoritai ir eiliniai, savo kūrybinėmis galiomis puoselėjantys mėgėjiškos veiklos apraiškas.

Savo įspūdžius pradėjau nuo šventės pabaigos. Bet ne todėl, kad kiti šventėje parodyti spektakliai neverti dėmesio. Anaiptol ne. Ne menkiau įspūdingas ir šventės pradžios spektaklis O. Proislerio „Raganiukė“, kurį parodė Klaipėdos kultūros centro Žvejų rūmai jaunimo teatras „Be durų“. Režisierė Angelė Juškevičienė, kuri yra kartu ir literatūrinės medžiagos inscenizuotoja, sukūrė tikrai linksmą muzikinę istoriją vaikams. Vieningą spektaklio atmosferą padėjo surasti ir kompozitorius H. Šlikas, ir baletmeisterė J. Mineikytė bei dailininkė O. Ronkaitienė. Jaunimo teatras „Be durų“ savo kūrybines ištakas nuo 1962 m. sieja su lėlių teatru. O nuo 1987 m. teatrui vadovauja Angelė Juškevičienė. Kaip matome, tiek teatras, tiek jo vadovė turi solidžią kūrybinio darbo biografiją. Tai lėmė teatrui stabilų darbą, laimėjimus ir įdomų repertuarą: „Atsikrausto kiaulė“, „Dangus negriūva“, „Karalaitės nori žaisti“, „Panama labai graži“, „Buratino nuotykiai“, „Nykštukas Nosis“ ir „Raganiukė“. Tikrai laimingi Klaipėdos vaikai, turėdami galimybę pamatyti įdomius jaunimo teatro „Be durų“ pastatymus, susitikti su mėgstamais pasakų ar vaikiškų pjesių herojais. Kai yra toks teatras, tai gal Klaipėdos vaikams nelabai trūksta ir profesionaliojo Klaipėdos teatro, kuriam likimas skyrė sunkią dalią.

„Raganiukės“ spektaklis nuo pat pirmųjų veiksmo momentų užvaldo ne tik jaunojo žiūrovo, bet ir suaugusio žiūrovo dėmesį. Labai dinamiškai, linksmai ir patraukliai scenoje vyksta veiksmas, lydimas muzikos, šokių, nelauktų pagrindinės herojės viražų. Raganiukės vaidmens atlikėja Eglė Kazickaitė nuoširdžiai, su didele išmone kuria heroję, įtraukdama į savo nuotykių kupiną gyvenimą ne tik pjesės draugus, bet ir žiūrovus. Gal tik norėtųsi, kad ir kiti spektaklio atlikėjai siektų darnesnio ansambliškumo bei savo kuriamo personažo spalvingumo. O šiaip spektaklis palieka tikrai gerą įspūdį, ir visai nepagalvoji, kad jį kuria ne aktoriai profesionalai, bet žmonės, labai mylintys teatrą.

(Nukelta į 16 psl.)

„Atspindžių-2009“ laureatai vaidina Kretingoje

(Atkelta iš 15 psl.)

Ne mažesniu nuoširdumu ir tikru profesionalumu dvelkė ir kitas „Atspindžių“ laureatas – Miroslavo mėgėjų teatras, rodęs D. Čepauskaitės „Pupas“. Pjesė ne iš lengvųjų. Joje tik du veikėjai, veiksmo vieta – vos keli kvadratiniai metrai. Prikaustyti žiūrovo dėmesį, nepasiklysti konfliktinėse situacijose, nesuvulgarinti herojų charakterių ir jų likimų, nuo pat spektaklio pradžios iki pabaigos išlaikyti pagrindinę mintį, kad „mes sugebam nugyventi gyvenimą, nudirbti begales svarbių darbų, nematydami žmogaus, kuris šalia...“, sugebėjo tiek režisierė Alma Purvinytė, tiek aktoriai Irena ir Virgaudas Norkūnai. Man atrodo, kad režisierė gali jaustis laiminga, suradusi puikius atlikėjus, gebančius įsijausti į pjesės herojų peripetijas, paklusti ir įgyvendinti visus režisierės reikalavimus. Norėtųsi palinkėti teatrui neužsnūsti ant laurų, gausinti aktorių gretas, ieškoti ir statyti ne menkesnes pjeses, naujais kūrybiniais ieškojimais garsinti ir stiprinti mėgėjų teatro fenomeną.

N. Nekrasovo komedija „Rudens nuobodulys“ taip pat paženklinta laureato vardu. Ją vaidino Pasvalio kultūros centro mėgėjų teatro aktoriai, paklusdami režisieriaus Gintaro Kutkausko kūrybiniams sumanymams. Vaidinti komedijos personažus nėra lengva. Žanras įnoringas, reikalaujantis ne tik režisieriaus, aktoriaus meistriškumo, bet ir gebėjimo sumaniai balansuoti tarp juokingos situacijos parodymo ir juokinimo, tarp farso ir realybės, tarp charakterio šaržavimo ir komiškų spalvų perteikimo. Manyčiau, kad ne visada ir ne visose veiksmo linijose atlikėjams bei režisieriui vienodai gerai tai pavyko padaryti. Tiesa, scenoje daug aktorių judėjimo, nemažai metaforinių elementų, simbolių, tačiau humoristinio užtaiso kai kuriems atlikėjams pritrūko. Mano supratimu, mėgėjų teatrą sėkmė lydi tada, kai režisieriui pavyksta surasti veikalą pagal trupės pajėgumus, o ne tada, kai net ir gerą režisieriaus sumanymą bandoma pritempti prie atlikėjų kūrybinio potencialo. Tiesa, pagrindinį herojų Lasukovą kuria du aktoriai – Vidmantas Miknius (kurį ir matėme Kretingoje) ir Gintaras Kutkauskas, pats režisierius. Gal režisieriaus tipažas yra artimesnis N. Nekrasovo komedijos herojui? Kyla ir kitas – spektaklio stilistikos klausimas. Kuo carinės Rusijos herojai, jų buitis ir „rudeniškas nuobodulys“ gali būti aktualūs šiandieniniam žiūrovui? Kažin, ar verta juoktis iš jų tik dėl juokingumo. Jei aš nesupratau pastatymo prasmės, vadinasi, kažko tame pastatyme pritrūko. Reikia manyti, kad bevaidinant (tikiu, kad žiūrovams komedija bus rodoma ne kartą ir ne vieną) spektaklis glūdinsis, aktoriai giliau perpras savo kuriamo veikėjo tipažą, ir komedijos gyvavimas scenoje suras savo vietą. To ir linkėčiau.

Pabaigoje kelios mintys apie „Atspindžių“ maratoną, kuris tęsėsi visą rudenį įvairiose respublikos vietovėse, o finišavo Kretingoje. Iš širdies reikia pasidžiaugti, kad

Aktoriai Irena ir Virgaudas Norkūnai.

mėgėjų teatrų apžiūros komisijoms rodėsi per 30 trupių. Iš jų 16 tapo diplomantais. Vadinasi, buvo ką vertinti ir įvertinti. Gražu ir tai, kad mėgėjų teatrų repertuare vyrauja lietuviška dramaturgija. Teatrai vaidino K. Sajos „Palangos liūtą“, B. Dauguviečio „Žaldokynę“, K. Inčiūros „Vincą Kudirką“, V. Rimkevičiaus „Girios kirtėjus“, E. Ignatavičiaus „Sidabrines skyrybas“, J. Marcinkevičiaus „Saulė ir jos žemė“ bei kitų autorių kūrinius, nekalbant jau apie populiariąją „Ameriką pirtyje“. Kuriame profesionalaus teatro repertuare šiandieną rastume tiek lietuvių autorių spektaklių? Gerai, kad tie autoriai dar gyvi bent mėgėjų teatruose. Net ir šventės pabaigos pokalbyje dalyvavę svečiai iš Olandijos ir Švedijos pastebėjo ir palinkėjo, kad ir toliau puoselėtume savo nacionalinę savimonę, šaknis, kurios visada buvo ir bus tvirtas pamatas kūrybiniam polėkiui, mėgėjų teatrų gyvybingumui.

Ir dar reikėtų pridėti: sveikatos ir ištvermės tiems žmonėms, kurių entuziazmas ir organizacinis darbas stumia pirmyn sunkų, bet labai reikalingą visiems mėgėjų teatrų vežimą. Be Irenos Maciulevičienės, Lietuvos liaudies kultūros centro bitutės darbininkės, be doc. Danutės Vaigauskaitės, ilgus metus vadovavusios Mėgėjų teatro sąjungai, be atsidavusių teatrų režisierių vargu ar šiandieną gyvuotų įvairūs festivaliai, šventės, apžiūros, seminarai, kūrybiniai pokalbiai ir mokyklos. Tegul taip dar ilgai ilgai tęsiasi.

D. Čepauskaitės „Pupos“.

Aš atėjau!

Horizonte Visagalis,
brūkštelėjęs vytele kryželį,
vėl nustebino pasaulį,
vaiko balseliu dar kartą
skelbdamas pasaulio pradžią.
Arvydas Butkus

Lietuvoje vaikų ir jaunimo teatrinis judėjimas gan aukštai vertinimas mūsų kolegų iš užsienio. Vaikų ir jaunimo teatrų daug ir visi jie kitoniški. Nesu specialiai daręs išsamios jų darbo specifikos analizės. Būtų gerai, kad ji vyktų nuolat, nes šis judėjimas gyvas ir nenuspėjamas. Šį kartą kalbėsiu ne apie kitus teatrus, ne apie mūsų teatro kolegas ir net ne apie save, o apie darbą su vaiku mūsų teatre ir savo nuolatinę būseną, kurios niekaip nesugebu įvardyti, tik žinau, kad vaikai – mano gyvenimo horizontai.

Gal kad esu gimęs po Šaulio ženklu, gal kad jau nuo vaikystės turėjau tris už save jaunesnius (du brolius ir seserį), gal kad esu katalikas, bet skaičius trys man labai iškalbingas.

Tiesiog matau, kaip pirmą kartą mūsų teatro duris pravėręs vaikelis prieš save išvysta tris mūsų teatro darbuotojus: teatro dailininkę Liną, režisieriaus padėjėją Rasą ir mane – režisierių. Tačiau net tada, kai kabinete liekame mudu du su vaiku, jis tikriausiai nujaučia, kad iš tiesų prieš jį tam tikru atžvilgiu stovi neatsiejamas Trejetas: Režisierius Kūrėjas, norintis kurti ir statyti spektaklius dar geresnius nei buvo sukurti iki šiol, todėl jam reikia labai gabių vaikų; Režisierius Pedagogas, drįstąs išvis abejoti, ar vaikų teatre svarbiausia gerai pastatyti spektaklį, sukurti nepakartojamą personažą, o galbūt daug svarbiau išugdyti dar vieną gražią asmenybę – kai atėjęs bjauriojo amžiaus jaunuolis po kiek metų ištiesia gulbės sparnus skrydžiui į gyvenimą? Ir kuo mažiau vaikas turi artistinės drąsos bei kūrybiškumo, kuo silpniau išugdyta jo saviorientacija bei pasitikėjimas savimi ar kitais, jis dar nesupranta nei savęs, nei savo jausmų. Tai juk dar didesnis iššūkis pedagogui, dar didesnė prasmė vaikui peržengti vaikų teatro ar pasaulėjautos ir meno suvokimo studijos slenkstį. Ir pagaliau priešais vaiką – Režisierius Organizatorius, kuris spręs, ką daryti su Kūrėjo norais ir ne tik erdvės bei ramybės, bet ir laisvės pojūčio poreikiu, kad jį aplankytų įkvėpimas. Mat be įkvėpimo nebus idėjų, o be jų ir darbo nei Organizatoriui, nei Pedagogui. O kam, jei ne Organizatoriui, spręsti vaikų skaičiaus teatre problemą, kai viskas reglamentuota: ir laikas, ir erdvė, ir finansai? Juk Kūrėjas nori dirbti vos ne su kiekvienu individualiai, o Pedagogas reikalauja priimti visus norinčiuosius, kurių vis daugiau ir daugiau.

Juos rašau didžiąją raide ne todėl, kad vaikelis sutinka „didžiąją trejybę“, nors jam tą kartą gal „mes“ ir atrodome dievai, o todėl, kad tai trys pradai, įsikūniję kiekviename iš mūsų, dirbančių panašų darbą, nepriklausomai nei nuo mūsų norų, nei nuo savikritikos lygio. Net vaiko tėčiui ar mamai pravėrus teatro duris, visada mintimis stengiuosi susiorientuoti, su kuriuo „iš mūsų trejeto“: Arvydu Kūrėju, Arvydu Pedagogu ar Arvydu Organizatoriumi – nori susitikti minėtas asmuo. Vaikas dažniausiai ateina pas Kūrėją, tėtis ar mama – pas Pedagogą, o kuris nors interesantas ar administracijos darbuotojas – pas Organizatorių.

Taigi, tik ką pravėręs duris, vaikelis dažniausiai būna drovus ir susijaudinęs. Juk jis šiam žingsniui ruošėsi ne vienerius metus. Koks žavus ir nepamirštamas tas momentas: durys netikėtai prieš jį atsiveria gana plačiai ir jis JAU TEATRE. Taip ir matau priešais save stovintį ir man nusišypsoti bandantį vaikelį, kurio didelės akys išduoda jo pasiryžimą: AŠ ATĖJAU! Jis atėjo. Ir atėjo ne tuščiomis – jo rankose du didžiuliai lagaminai. Pirmame lagamine – gražiai sudėlioti talentai ir laimėjimai, viltys ir artimųjų paraginimai, o antrajame – dvejonės, nepasitikėjimai, baimės ir, kas labiausiai mane jaudina, – didžiulis problemų ir rūpestėlių glėbys. Ir jei Talentus į lagaminą vaikas susidėjo su Dievo pagalba, tai antrąjį lagaminą dažniausiai padėjo susikrauti visa aplinka: pradedant tėvais, baigiant broliukais ir klasės draugais bei pavargusiais nuo didelių krūvių mokytojais. Tada pagalvoji, o Dieve, jei jaučiuosi pavargęs ar išsekęs, aš neturiu teisės prie vaikų net artintis, nes dar labiau apsunkinsiu tą antrąjį lagaminą. Privalau juos įkvėpti. O jeigu aš – ta paskutinė stotelė (viltis), į mane vien pažiūrėjęs vaikas turi suprasti, kad čia jis yra tikrai laukiamas?! Tikriausiai jo akyse vadovas turi būti tik viltį ir šviesą skleidžiantis žmogus? Gal net galėtų šmėkštelėti mintis: „Ir aš užaugęs norėčiau toks būti? Jis man tikrai padės atrasti tai, ko ieškau.“ O kol kas jis ir pats dar nesupranta, nei kur jis atėjo, nei kas jam čia pažadėta, bet viena aišku – tokio kaip jis pasaulyje antro nerasi!

– Tu mokykloje ar klasėje tikriausiai esi geriausias artistas? – kiek atsargiai naujoko paklausia Kūrėjas. – Ar esi ką vaidinęs?

– Taip, – ir kiek padrąsėjęs vaikelis ima vardyti savo vaidmenis: pradedant pirato ir baigiant klasės auklėtojo parodija.

– Ar esi matęs kokį nors įdomų spektaklį ar kino filmą? Ir kaip tu manai: ar ten aktorius vaidino, ar iš tiesų verkė?

– Vaidino, – nedvejodamas atsako naujokas.

– O tave sujaudino jo ašaros?

(Nukelta į 18 psl.)

Aš atėjau!

(Atkelta iš 17 psl.)

– Sujaudino.

– Kodėl? – smalsumas užvaldo Kūrėją. – Juk jis vaidino!?

– Aš pamiršau, kad jis vaidina, – kiek sutrikęs ištaria jaunasis pašnekovas.

– Tai štai, vaikeli, teks užmiršti visas vaidybas, jei nuspręsi lankyti teatrą. Mokysimės, kaip „nevaidinti“. Tikriausiai tavo tėveliai labai nustebs sužinoję, kad tau atėjus į teatrą vadovas pagyrė už drąsą vaidinant klasėje ir ėmė mokyti, kaip „nevaidinti“?

– Tikriausiai.

Grįžkime prie vaikelio lagaminų. Į Kūrėją sunerimęs prabyla Pedagogas:

– Ar matei, koks sunkus buvo antrasis lagaminas? Ar supranti, kodėl jis taip viltingai žiūrėjo į tave, Kūrėjau?

– Taip, brolau, – pritaria pastarasis, – nors vaiko akyse dega noras kažką peržengti savyje arba atrasti sau kažką naujo, pirma tau teks su juo artimiau susidraugauti. Jo gebėjimai ir norai nustebinti aplinkinius bei patį save dar labai trapūs. Akys kupinos nepasitikėjimo ne tik savimi, bet ir jį supančiu pasauliu.

– Gerai, jei tai tik pirmasis jaudulys, o jei tai nepasitikėjimas savimi liko iš kūdikystės... Noriu priminti danų kilmės amerikiečių psichologo E. Eriksono išvadą, – kiek miglotai pokalbį tęsia Pedagogas. – Jei kūdikis dar iki pirmų gyvenimo metų negauna pakankamai tėvų meilės ir rūpesčio, jau nuo tokio amžiaus kūdikiui formuojasi baikštumas, įtarumas ir nepasitikėjimas pasauliu bei žmonėmis.

– Oi, tik nepersistenk su išvadomis, – į pokalbį įsitraukia Organizatorius, – tu jau pasigedai jame psichosocialinio tvirtumo? Juk jo akys buvo kupinos optimizmo!

– Ne, ne, aš nieko neteigiu, bet ar tu atkreipei dėmesį, į jo anketinius duomenis? Jis gyvena, be tėčio...

– Bet dabar tokių šeimų be galo daug. Ir ne tik dabar, – nenurimsta Organizatorius.

– Tai man ir kelia nerimą. Ar žinai, kaip jie žiūri į mane? Šiuo atveju dvigubai daugiau jaučiu atsakomybės!

– Ir džiaugsmo! Galėsi padėti jaunam žmogui pasijausti savimi. Tokiu kaip visi ir galbūt geresniu, – pokalbį tęsia Kūrėjas. – Todėl ir neįsivaizduoju savęs be kūrybinio proceso. Vėliau jis sužinos, kad aktorius – tai ne tik tasai, kuris gauna gėlių ir sulaukia katučių po spektaklio, o žmogus, nebijantis apnuoginti savo sielą, būti atversta knyga ne tik artimiesiems, draugams, bet visai publikai, net atsitiktiniams jaunuoliams, kurie į spektaklį atėjo mokytojo paraginti ir tik tam, kad nereikėtų sėdėti pamokoje. Kaip apnuoginti tai, ką tu laikei tokia trapia savastimi? O publika tik ir laukia „praskleistos paslapties“.

– O aš neįsivaizduoju savo darbo be jauno žmogaus akių šviesos, – pritaria Pedagogas.

– Puiku, – trina rankomis Organizatorius. – Žmogus mokosi visą savo sąmoningą amžių, o šis vaikis atėjo turbūt ne tik vaidinti, tačiau dabar jis apie tai dar nemąsto.

– Taip, jo akys ištroškusios dėmesio ir meilės, bet tu paskaičiuok, ponas Organizatoriau, – pykteli Kūrėjas, – kiek teatre jau šiandien vaikų... ir visi jie nori to paties: meilės ir dėmesio.

– Suabejočiau...

– Na, gal iš pradžių jie ir galvoja apie aplodismentus, gėles. Bet vėliau, kai įsisuka į visą tavo suorganizuotą teatrinį vidaus gyvenimą, Pedagogo „pasipergyvenimo“ vakarėlius ir mano teatrines provokacijas, aplodismentai lieka kažkur labai toli. O kartais net ir kitoniškai atsitinka – premjerinis spektaklis eina į pabaigą, dar liko net dvi minutės kulminacinės scenos, o kulisuose stovintys artistai jau apsipila ašaromis ir tyliai tyliai, nebegalėdami susilaikyti, jau, žiūrėk, ir pradeda ploti patys sau, nepaisydami to, kad režisierius bėga prie kiekvieno ir tildo: palaukit, dar palaukit...

– Taip, tai nepakartojamos minutės kulisuose! Tai reikia išgyventi, – pritaria ir Organizatorius.

– Tai dar kartą patvirtina, kad spektaklis – puikus bendro vadovų ir vaikų kūrybinio darbo, fantazijos ir pasaulio suvokimo bei atjautos realizavimo praktinis rezultatas, įprasminantis ir patį ugdymo procesą.

– Gerai, grįžkime prie vaiko, – šypteli Organizatorius. – Kas jo anketoje parašyta: ar jis augo be vieno iš tėvų nuo kūdikystės? O gal tik tėvai išvyko kuriam laikui į užsienį? Juk tai vėl kita situacija...

– Tau kita, o jam gali būti dar sudėtingesnė, – nepritaria Pedagogas.

– Kai paliesime būsimo spektaklio temas, – įsiterpė Kūrėjas, – daug kas paaiškės.

– Ir vis dėlto labai gerai, kad tavo spektaklių dramaturgija gimsta čia – darbe su jais. Tavo provokacijos neleidžia jiems tylėti....

– Bet ar įsivaizduoji, kaip apsisunkinu užduotį ir pasididinu atsakomybę: juk tampu ne tik režisieriumi, bet ir dramaturgu. O iš pradžių nėra nieko – tik prieš tave stovintis vaikas. Gavęs užduotį, jis dažnai net nesupranta, kodėl visa tai daro. Kai surinkęs juos būrin paaiškinu tikslą, kad darytų tai, ką nori daryti – dažniausiai net atmetant bet kokią logikos kontrolę, jiems darosi įdomu, nes net patys nežino, kas bus po minutės, ir tai juos „veža“. Tik po to mes aptariame, iš kur visa tai jiems išplaukė, iš kokių pasąmonės gelmių ar neišgyventų emocijų. Didžiulė paskata žinoti, kad tavo idėja gali būti paimta pagrindu statant naują spektaklį. Labai geras jausmas teatrinėmis priemonėmis reikšti santykį su savimi, supančiu pasauliu ir dalyvauti naujos meninės tiesos kūrimo procese. O man tai medžiaga apie juos: ką jie nori kalbėti, ką nori jausti, kas tūno juose, ir

pagaliau padėti jiems susikurti individualų santykį su supančiu pasauliu. Paslaptis – tai dar viena vertybė, kuri yra mūsų gyvenimo variklis. Ji dažniausiai ir yra žodžio „nepakartojama” dalis. Individualumas ir nepakartojamumas, originalumas ir unikumas, savastis ir esybė – viena iš kitos plaukiančios ir savyje skandinančios vertybės, reikalaujančios viso gyvenimo studijos.

– Taip, nes kaip tik to gyvenime jiems ir trūksta. Tai savotiška kompensacija. Šį procesą galima būtų prilyginti terapijai.

– Tik nepersistenk, visa tai neturi peržengti elementaraus žaidimo ribų, – priduria Pedagogas. – O tai labai svarbu. Jokių transinių būsenų, tik paprasčiausias elgesys, veiksmai, padiktuoti jausmų, pojūčių, minties, idėjos ar vaizduotės, kurie viena kita sekundės dalimi aplenkia tavo logiką, kontrolę, kitaip tariant, savęs stebėjimais šalies.

(Nukelta į 19 psl.)

Aš atėjau!

Scena iš naujausio spektaklio "Nusišypsok, vaike".

(Atkelta iš 18 psl.)

– Tokias „išpažintis" vaikai dažnai įvardija kaip provokaciją „be ryšio", – tęsia Kūrėjas. – Bet mes jau labai toli nuklydome.

– Išties, – pritaria Pedagogas. Jaučiu, kad naujokėlis savo talentų lagaminą dar negreit atvers. Pirma jam reikės atsiverti sau pačiam, pasitikėti mumis, naujais draugais. Kitaip tariant, susigyventi su nauja aplinka ir panašiai.

– Gerai pastebėjai – atsiverti! Kas yra aktorius iš esmės – atversta knyga: „Imkite mane ir skaitykite." Pirmas stabdis šiai išpažinčiai – aplinka, kitas – kūno įtampa. Tik išmokus atsipalaiduoti, atmetus savikontrolę, susigyvenus su partneriais, įvaldžius dėmesį, koordinaciją, ritmo pojūtį, tik tada jam paaiškės, kad visa tai tik pirminis darbas su savimi. Paaiškės, kad jau pats metas imtis gilesnių savasties ar, kitaip tariant, tapatybės reikalų. Suvokti save – kas aš, ko aš lipau ant scenos. Tam, kad galėtum ką teigti savo buvimu, reikia įvaldyti ne tik kūno kalbą, bet ir raiškų žodį, lavinti gebėjimą dainuoti ir muzikuoti. O kur dar šokio plastika ir akrobatiniai gebėjimai. Net gebėjimas piešti gali tapti puikia priemone atrasti save teatre. Gebėjimą visa tai valdyti vienu metu pavadinčiau tiesiog aktoriaus muzikalumu plačiąja prasme.

– Nepamirškime dar kitų svarbių dalykų teatre, sakyčiau, net paties pagrindo – jausti, matyti partnerį. Mokėti bendrauti visada atrodo lengviau nei būti scenoje vienam, bet tai tik pirmas įspūdis. Žaisti iniciatyva su partneriu lyg badmintoną ar šachmatais – tai jau meistriškumas.

– Taip. Pirmą kartą sukurti kažką nepakartojamo, įkvėptam nuostabios idėjos, partnerio iniciatyvos ar tiesiog pasisekimo, yra labai šaunu ir neapsakomas jausmas. Tačiau pakartoti tai, kas praktiškai nepakartojama, jau meistriškumas. Tam nebeužtenka vien kažkokio nepaprasto recepto, čia neišvengiamai reikia ir talento.

– Atsiverti! Žinai, ką aš pastebėjau? Kad tavo sumanymas, Organizatoriau, prie teatro įsteigti pasaulėjautos bei meno suvokimo studiją yra nuostabi idėja, nes, kai vaikas daugiau ar mažiau būna pasirengęs atsiverti, jis pajunta, kad būtent ką atverti savyje unikalaus jis lyg ir neranda. Jo galvelė prigrūsta visokių mokyklinių programų, į kurių svarbą bei aktualumą nėra kada gilintis dažnai ne tik mokiniui, bet ir tų programų vykdytojams, o gal net ir sudarytojams. O kur dar televizijos šoumenų, prekybininkų ir šiaip aplinkinio pasaulio brukamo mąstymo trafaretai, klišės ir „šiuolaikiškumo normos"... Manau, yra ką „laužyti" jų galvelėse. Bet laužyti taip, kad jis neišsigąstų, nesijaustų pažemintas... O visų pirma jų galvelėse reikėtų griauti kategoriškumą, kuris dažniausiai slepiasi po žinojimo kategorija, paviršutinio mąstymo stereotipus: viskas atrodo taip žinoma, kad ir pasakyti daugiau nebėra ko.

– Teisybė. Jaunų žmonių sąmonėje visiškai dingo nuostaba, užleidusi vietą skepticizmui, nihilizmui ir šiaip destrukcijai viso to, kas daug amžių buvo vertybės, tokios kaip tikėjimas, tradicija, tautiškumas, patriotizmas, žmogiškumas, menas ir daug kitų nuostabių dalykų, kuriuos galėtume įvardyti viena nuostaba – negali būti, kodėl aš apie tai niekada nepagalvojau?! Juk tai stebuklas ir tai šitaip paprasta! Ir tai mūsų visų pasaulis! Atverti tai, dirbant su vaikais, būtina kasdien, tiek kalbantis, tiek žaidžiant. O tas didysis žodis „žaidimas" teatre padeda išspręsti daugelį klausimų ir sunkumų. Tai metodas tiek kažką sugriauti, tiek kažką sukurti. Juk kuriame taisykles, kad turėtume sistemą tiek vertinti, tiek žaisti. O gražiausias visagalis žaidimas – kūryba. Jos prigimtis – sugriauti visas taisykles siekiant sukurti naują meninę tiesą!

– Ir dar kas gerai, kad pasaulėjautos ir meno suvokimo studijos paskaitų gali klausytis ir tie, kurie nelanko teatro, kadangi neturi noro būti aktoriais ar atlikėjais, lipti ant scenos, bet nori naujai ar tiesiog kitaip pasižiūrėti į mus supantį pasaulį, labiau suprasti patį save, savo bendraamžį ir viso to atspindį mus supančiuose meno kūriniuose. Tie teatralai, kurie nuo devintos klasės įsitraukia į šią studiją, repeticijose mane supranta iš pusės žodžio. Tai nuostabu, nes viską aptarinėti, kai turi galimybę įeiti į didžiąją sceną, lyg ir per didelė prabanga.

– Bet mus nori kaltinti, kad dubliuojame meno mokyklos darbą, – vėl susirūpina Organizatorius.

– Mūsų darbo tiek teatre, tiek studijoje koncepcija visiškai kita – ne organizuoti dar vieną mokyklą, tik vaikui išėjus iš kitos, o kurti namų, netgi, sakyčiau, šeimos aplinką, kurioje vaikas jaustųsi viso ko centras.

– Teisingai. Ir ne vykdyti primestas iš viršaus programas, o kurti drauge su šiandien teatre esančiu vaiku, koreguoti jas atsižvelgiant į vaiko poreikius, nuostatas, skatinant jo individualią iniciatyvą. Gal kiek kitaip nei mokykloje, jis skatinamas būti ne kaip visi, o ieškoti savojo aš. Jo savastis, iniciatyva ir kūrybingas požiūris į aplinką yra savo vietos ne tik teatre, bet ir gyvenime suradimo pamatas. Skirtingai nei mokykloje, čia jau sukurta sistema, kur vaikai lyg gausioje šeimoje auklėja vieni kitus, o mes esame tik tos iniciatyvos nematomi skatintojai ir stebėtojai, kad tai vyktų iš meilės, bendro tikslo vardan. O kartais, jei reikia, tampame nuskriaustųjų užtarėjai. Būti naudingam ir nepakeičiamam – kiekvieno vaiko slapta svajonė.

– Neužmirškime, ką kalbėjome apie jo lagaminėlius.

– Tai kaip mes padėsime tam vaikeliui?

– Jau pradžių pradžia yra kiekvienam vaikui kitokia, nes viskas prasidėjo dar vaikui neperžengus teatro slenksčio. Net man, Kūrėjui, vienas vaikas, vos pasirodęs, sukelia entuziazmą ir norą su juo kažką kurti, o kitas vaikelis, žiūrėk, visas apimtas įtampos, kuri lyg šešėlis persekioja ne tik atėjusį į teatrą, bet jau seniai, nuo pat kūdikystės, kai mama ne kartą pasakė: „Atstok, neturiu laiko", arba tėtis ištarė: „Tu tikras žioplys..." Ką tada daryti? Ir tada aš, Kūrėjas, akimis ieškau Pedagogo ir žinau, kad jis, pasižiūrėjęs į vaiko degančias akutes ir gal pirmą kartą veide atsiradusį ryžtą, jį nuramins: „Mes susitvarkysime, vaike, kad tik neužgestų tavo ryžtas susidūrus su pirma nesėkme.

(Nukelta į 20 psl.)

Aš atėjau!

(Atkelta iš 19 psl.)

Problemas reikia priimti kaip darbo medžiagą, ir jos nustos būti problemomis. Atmink, jei tau viskas sektųsi, aš tavimi dar negalėčiau pasitikėti, nes nepažinčiau tavęs nesėkmėje ir nežinočiau, kaip tu elgiesi, kai nesiseka – ar nuleidi rankas, ar moki nepasiduoti. Mudviejų laukia ilgas kelias, o sėkmė dažnai ateina ne iš karto. Toks susitarimas dažnai būna gera pradžia.

– Pradžių pradžia – tai jau mano rūpestis, – nenurimsta ir Organizatorius. Pradėkime nuo to, kad vaikas čia pasijaustų kaip namie. Man visada smagu girdėti, kai po kurio laiko vaikas ištaria, kad teatras yra jo antrieji namai. Ir kaip smagu, kad jie turi kur pabūti, kai dėl vienokių ar kitokių priežasčių vaikui teatras kompensuoja dideles netektis ar laikinus nesutarimus. Mano svajonė, kad kiekvienas vaikas čia turėtų bent mažytę lentynėlę, o dar geriau kelias, kur jis galėtų susidėti savo „pasididžiavimus“ ir laikinai paslėpti tą kitą lagaminą su užrašu „Slapta!“ Kaip smagu būtų pažiūrėti, ką jis padėtų aukščiau, ką žemiau, ką giliau, ką į matomiausią, o ką į slapčiausią vietą. Kaip padaryti, kad vaikas suprastų, jog būtent tie užslėpti individualūs išgyvenimai galbūt ir yra pačios didžiausios vertybės, kurias jis ir atsinešė – didi savasties dalis. Na, žinoma, gal ne tas tingumas, gal ir ne tas pasitikėjimo trūkumas ar nemokėjimas planuoti savo laiko, bet patys išgyvenimai. O talentai – tai tik priemonė, kelias šiai savasčiai atskleisti.

– Gera tavo idėja rengti privalomus ir savarankiškus užsiėmimus, – pagiria Organizatorių Pedagogas. – Pastebėjau, kad praėjusių dviejų mėnesių dienų dienas mūsų baltapūkis berniukas leisdavo teatre, o dabar jį dažniausiai matysi tik privalomuose užsiėmimuose. Vakar atsitiktinai sužinojau, kad šiuo metu labai pagerėjo jo tėvų santykiai, ir vaikas, norėdamas dažniau tuo pasidžiaugti, stengiasi daugiau laiko praleisti su jais drauge, todėl teatre jį šiuo metu pamatysi tik privalomose repeticijose. O tie papildomi savarankiški užsiėmimai, kuriuose jis anksčiau „dirbo“ su kitais teatralais, jam padėjo nenusiminti ir lengviau sulaukti tos dienos, kai jis pasijaus esąs labiau visavertis ir visų laukiamas.

– Man kelia nerimą, – susimąsto Kūrėjas, – kad vaikų daug ir labai padaugėja darbo su didesnėmis grupėmis, o aš nenoriu mažinti dėmesio pačiam kūrybiniam procesui, darbui su pjese ar inscenizacija, su kuriamais personažais ir jų išskirtine pasaulio pajauta. Visa tai individualus darbas arba darbas su maža grupele aktorių. Turbūt kiekviename vaikų ir jaunimo teatre kyla tie patys klausimai dėl prioritetų ir darbo intensyvumo: kiek vietos teatro veikloje turi užimti pedagogika, kiek kūryba ir kiek sveikatos bei energijos tam gali skirti teatro vadovai. Čia ponui Organizatoriui noriu priminti, kad jis kartais užmiršta, jog visi mes drauge turime tik dvidešimt keturias valandas per parą. Reikia nepamiršti, kad sunku ir vaikams po mokyklos varginančių pamokų. Nelengva susikaupti, nusiteikti rimtam darbui su savimi ir ypač kai trūksta erdvės tiek individualiam, tiek savarankiškam darbui grupėse. Sunku vaikui, kai dėl prasto pastato išplanavimo, o tai daugelio kultūros įstaigų Lietuvoje problema, vaikas – ar jis būtų teatralas ar šokėjas – kartais savo aktyviai besiveržiančia vidine energija jaučiasi trukdantis kitiems kultūros centro darbuotojams, kuriems taip pat reikia ramios darbo erdvės. Dėl tos pačios priežasties nelengva dirbti ir dviem kolektyvams greta vienas kito, kai jų darbo specifika sunkiai suderinama, o patalpų garso izoliacijai rasti pinigų daugeliui kultūros centrų yra tik svajonė. Todėl bandymai išprovokuoti aktorius atsiverti ar kūrybiniam aktui tampa panašūs į vaiko išpažintį miesto aikštėje.

– Na, bet juk sunku pratybose – lengva mūšyje. Ko tu nori? Kultūros centrų pastatų išplanavimas senstelėjęs, sienos ir grindys dažnai renovuojamos ne tiek atsižvelgiant į paskirtį, kiek į kainą– tokia realybė. Mūsų teatras tai dar daugmaž turi erdvės vaiko „išpažinčiai“ atlikti, o apie kitus ir kitur dirbančius kolektyvus – tai jau kitas lagaminėlis, – mėgina teisintis Organizatorius.

– Dėl vaikų nuovargio tai tu per daug nesiskųsk, – iš dalies bando su Kūrėju nesutikti Pedagogas. – Pažiūrėk, kaip jie tiesiai po šešių, o kai kada ir po aštuonių pamokų tekini bėga į teatrą, kad nepavėluotų ne tik į spektaklių repeticijas, bet ir į trenažus, net į pasaulėjautos ir meno suvokimo studijos paskaitas. Po pamokų maratono ir dar žinant, kad laukia neparuošti namų darbai, net dvyliktokai, jau nekalbant apie jaunesnius, sėdi pas tave (o kai kurie net atsigulę ant kilimo) ir dar tris akademines valandas iš eilės klauso tavo paskaitų!

– Taip, – sutinka Kūrėjas. – Iš tiesų tai negali manęs nedžiuginti.

– Tai dar kartą grįžtame prie lagaminų, – vėl netikėtai į pokalbį įsitraukia Organizatorius.

– Gal nebegrįžkime, nes, anot to paties E. Eriksono, mums dar reikėtų aptarti bent keturis vaiko ir jaunuolio raidos etapus – kiekvieną jų. Kaip teatro narys geba sėkmingai, o gal problemiškai spręsti savarankiškumo ar abejojimo savimi, iniciatyvumo ar kaltės jausmo, gebėjimo užbaigti darbą iki galo ar menkavertiškumo, tapatumo ar gyvenimiškų vaidmenų sumaišties ir kitas tam tikro amžiaus tarpsnio krizių problemas bei iš jų kylančias pasekmes per teatrinius žaidimus, trenažą, prisiimtus vaidmenis organizuoti ar vesti teatre susiformavusias įvairias tradicijas. Labai padeda ir gan aktyvus dalyvavimas teatro saviauklos sistemoje.

– Ar nebijai, kad tėvai gali tave nelabai teisingai suprasti? Atseit, tau labiau rūpi jų vaikas nei jiems, – pastebi Organizatorius.

– Jokiu būdu aš nenoriu to teigti. Teatras vaikui – tai tik nedidelis jo gyvenimo etapas, o tėvai visada liks tėvais – pačiais artimiausiais ir labiausiai suprantančiais savo vaikus ir linkinčiais paties geriausio. Bet paimkime kad ir vieną vertybę – gebėjimą planuoti savo laiką. Čia aš norėčiau didesnio tarpusavio bendradarbiavimo bei pasitikėjimo vaiku. Kada, jei ne vaikystėje, mes galime tai įkalti jiems į galvas, kad laikas – didelis turtas ir jo švaistyti nevalia. Net pramogos, kurių reikia jėgoms atstatyti ir dvasiškai žmogų pakylėti, yra be galo didelė vertybė. Jas taip pat reikia šiek tiek planuoti. Nes per didelis susižavėjimas laisve ir atsižadėjimas bet kokių įsipareigojimų kelia supančių žmonių nepasitikėjimą tavimi... Kolektyvinis darbas teatre be laiko planavimo neįmanomas. Kol vaikas nesugeba planuoti savo laiko, tol vadovų pasitikėjimas šiuo jaunuoju aktoriumi imantis didesnių darbų ar vaidmenų labai menkas. Tėvai turi tai suprasti ir taip pat dalyvauti jo laiko planavime: skirti vaikui laisvo laiko, kurį jis galėtų savarankiškai planuoti. Kad viskas vyktų darniai, tėvai su vaiku periodiškai turi aptarti prioritetus ir vaiko įsipareigojimus kitiems, patarti, ką daryti toliau. Toks vaikas labiau brangins savo tėvų nuomonę ir mokysis planuoti savo laisvalaikį, įgis ir mūsų pasitikėjimą. Žinau, kad vaikas bent iki pilnametystės arba net iki tol, kol tėvai išlaiko jį finansiškai,

(Nukelta į 21 psl.)

Aš atėjau!

(Atkelta iš 20 psl.)

turi gerbti ir įsiklausyti į tėvų nuomonę, bet niekada neturėtų tėvai vaikų laikyti savo nuosavybe. Ateis laikas, kai viskas apsivers aukštyn kojomis ir tada belstis į vaiko sąžinę arba pradėti jį auklėti bus, deja, per vėlu. Lygiai tai pasakytina ir apie mokyklą: „Tu esi mūsų mokyklos mokinys ir tau mokykla turi būti svarbiausia.“ Ar tai neskamba kaip nuosavybės manifestas – „tu priklausai man“?

– Mes patys nuo to tikrai apsaugoti, – įsiterpia Organizatorius. – Teatrą jie lanko savanoriškai ir bet kada gali pasakyti sudie. Mes turime tik vienintelį kelią – šviesti jaunuolį, kad pasitikėjimas yra begalinė vertybė, kurią įgyti labai sunku, ir tam reikia laiko išbandymų, o pasitikėjimą prarasti gali per kelias sekundes ir galbūt negrįžtamai, kaip baisiai tai beskambėtų ir kokie geranoriški žmonės tave besuptų, atmintis visada tyliai tyliai kuždėtų: „Taip jau kartą buvo...“

– Tėvai dažniausiai visai kitaip įsivaizduoja mūsų veiklą teatre. Jie net nemano, kad čia toks pat darbas kaip ir mokykloje. Juos klaidina tai, kad vaikas čia bėga savo noru ir grįžęs šypsosi: „Kaip buvo puiku!“. Nuo to, kad čia visi rimti darbai dirbami žaidimo forma, pats darbas nepraranda savo reikšmės. Netgi priešingai, geriau įsisavinamos ugdomos vertybės. Daug tėvų niekada nėra nieko panašaus lankę. Trūksta informacijos, o dar labiau – laiko, kurį galėtų skirti atžalos pomėgiams aiškintis, nebent iškiltų kokių nors problemų... Nesistebiu, kai vaikai išreiškia aplinkinių nuostatą: na ką ten ir veikia tiek laiko – tekstus išdalinai, sustatei mizanscenas ir vaidink, juk tu toks iš prigimties aktorius. Na, gal kiek daugiau darbo dailininkui: pasiūti rūbus, sukalti dekoracijas ir panašiai...

– Vaikas, daugiau ar mažiau sėkmingai įveikęs ar bent radęs tolimesnio darbo su savimi būdus, gerai suvokia, kad išpuoselėtas kūrybiškumas – neįkainojama vertybė pasirinkus bet kurią, net ne meninės pakraipos profesinę veiklą, taip pat ir šeimos kasdienybėje.

– Iš tiesų, vienas vaikinas man skundžiasi, kad draugai negali suprasti, ko jis tą teatrą apskritai lanko: chore išmoksti dainuoti, šokių kolektyve – šokti, gitaros pamokose – groti, o čia ką? Maivytis? Pasirodo, ir pats teatralas nesugebėjo jiems paaiškinti, – prisimena Pedagogas.

– Na, ir kaip tu jam paaiškinai? – susidomėjo Organizatorius.

– Taigi paprasčiausiai priminiau, ko kiekvienas čia atėjo – išsiugdyti savyje neįkainojamas vertybes: kūrybiškumą ir atvirumą. Juk tai ne vien gebėjimas šokti ar dainuoti. Vienas jaunuolis, turėdamas net prastesnį balsą, gali labiau sužavėti publiką nei kitas, nekūrybingas, bet turintis puikią Dievo dovaną – skambų balsą. O iniciatyva ir kūrybiškumas – tai jau ekonominiai svertai. Tokios vaikų ir jaunimo kūrybinės studijos turėtų gauti net valstybines dotacijas. Išugdytos tokios jaunų žmonių savybės, kaip iniciatyva ir kūrybiškumas, šiais, informacijos pertekliaus laikais, dažnai labiau vertintinos už pačių žinių įgijimo svarbą. Juk neatsitiktinai klasės vidutiniokai dažnai gyvenime padaro stulbinančias karjeras. Iniciatyva ir būdai, kaip ir iš kur pasisemti žinių, pati analizė, kas slypi už informacijos, gebėjimas suvokti, kokia informacijos prigimtis ir pobūdis, pats informacijos gavimo principas tiek strateginiu, tiek taktiniu atžvilgiu – visa tai kūrybiškumo ir iniciatyvos padariniai. Juk idėjos struktūrą iš vienos terpės perkėlus į kitą terpę, sritį ar kontekstą – tai jau puikus būdas rastis naujai idėjai. Šie principai visuotini – nepriklausomai, ar tai meno, sveikatos ar vadybos sritis. Kartais dar svarbiau gebėjimas orientuotis vertybėse, vertikalioje jų skalėje, gebėjimas atsirinkti žinias pagal prioritetus. Ir galiausiai – būdai, kaip jas lengviau perimti bei kūrybingai panaudoti. Tas pačias žinias įgavę ir vienodais balais baigę universitetą studentai vieni taps labai gerais specialistais, o kiti tik šiaip sau. Ir tai gali nulemti tas paprasčiausias gebėjimas kūrybiškai pasižiūrėti į gautą informaciją bei įvertinti situaciją, pasitikėti savo kompetencija ir, kas be ko, nebijoti rodyti iniciatyvos. Be visų šių savybių ir teatre tu netapsi lyderiu. Čia gali išmokti dirbti komandoje, nes spektaklis – kolektyvinis darbas, kurį negailestingai vertina įvairių nuostatų ir amžiaus žiūrovai.

– Kaip paprastai tu jam viską paaiškinai, – neištvėręs ėmė juoktis Organizatorius. – Dabar jis tikrai žinos, ką pasakyti draugams.

– Na, ne. Jam aš papasakojau paprasčiau. Apie naudą jo būsimai šeimai. Pavyzdžiui, kokia laimė vaikui, kai jo mama ar tėtis kūrybingi žmonės. Juk tai neįkainojama vertybė, nes vaikas niekada su jais nesijaus svetimas ir nereikalingas, jų šeimos šventės ir net kasdienybė įgaus kitą kokybę. O kaip vyrui įkainoti žmonos kūrybiškumą: tiek virtuvėje, tiek kompanijoje, tiek ir intymioje aplinkoje. Jo gyvenimas su tokia partnere prabėgs lyg viena graži diena! Tai ne tas pats kaip gražiai pašokti ar padainuoti, nors tai mokėti taip pat labai šaunu.

– Šį kartą daugiau norėjau pakalbėti tik apie vaiką, – lyg teisindamasis vėl prabyla Organizatorius. – Bet juk norėdamas jam padėti, negali nekontaktuoti su tėvais, mokyklos atstovais, savo darbdaviais bei institucijos darbuotojais. Labai svarbus ir įtakingas pats valstybinis požiūris į šeimą, vaiką, kultūros vaidmenį jo ugdyme. Bet tai vis nauji lagaminai, kupini gerų ketinimų, paveldų ir, žinoma, problemėlių...

– Grįžkime prie vaiko! – šį kartą bemaž kartu šūktelėjo visi trys Vadovai. – JIS JAU ATĖJO!

Pokalbį su Arvydais užrašė
Joniškio vaikų ir jaunimo teatro režisierius Arvydas Butkus

2010 m. TEATRINIAI RENGINIAI LIETUVOJE

Duomenų nepateikė: Akmenės, Alytaus, Biržų, Ignalinos, Kaišiadorių, Lazdijų, Molėtų, Pakruojo, Pasvalio, Raseinių, Skuodo, Šalčininkų, Šilalės, Šilutės, Širvintų, Telšių, Trakų, Vilkaviškio, Vilniaus, rajonai; Kauno, Neringos, Palangos, Šiaulių, Visagino miestai; Kazlų Rūdos, Marijampolės, Pagėgių, Rietavo savivaldybės.

DATA	RENGINYS	KONTAKTAI
SAUSIS		
21 d.	10-oji Šiaulių rajono literatų popietė „Žodžiai iš širdies“, skirta 130-osioms J. Krikščiūno-Jovaro gimimo metinėms, Ginkūnuose	8 61550184
30 d.	Rusų dramaturgijos šventė „Pokštas“ Šakių kultūros centre	8 345 51673, 8 611 33980
VASARIS		
3 d.	Lietuvos mokinių meninio skaitymo konkurso Klaipėdos miesto etapas Klaipėdos apskrities viešojoje Ievos Simonaitytės bibliotekoje ir Klaipėdos jaunimo centre	8 46 410978, cornelsta@gmail.com
27–28 d.	18-oji komedijų šventė „Vėinė jouka“ Kretingos kultūros centre	8 606 85864, eradziust-heatre@gmail.com
27–28 d.	Kamerinių teatrų festivalis „Camera obscura“ Ukmergės kultūros centre	8 340 63453
Vasario mėn.	Respublikinis teatro festivalis vaikams ir jaunimui „Ledinė zylutė“ Klaipėdos kultūros centre Žvejų rūmai	8 46 410563
Vasario–kovo mėn.	Kėdainių rajono lėlių teatrų šventė „Molinuko teatras“ (atrankos turas) Kėdainių kultūros centre	8 347 50537, 8 612 65321
KOVAS		
15–31 d.	Klaipėdos miesto mokinių festivalis „Mokyklinis teatras“ Klaipėdos miesto ugdymo įstaigos	8 46 410965, bagdonavicius@gmail.com
27 d.	Baigiamasis festivalio renginys „Ovacija“ KU Menų fakulteto mokomajame teatre	8 46 410965, bagdonavicius@gmail.com
19 d.	Teatro šventė „Mūzos kviečia“ Pajstrio kultūros centre, Panevėžio r.	8 45 554325, 8 671 99478
22–26 d.	Teatro savaitė „Du sparnai“ Zarasų kultūros centre	8 385 37183
25 d.	Tradicinė vaikų ir jaunimo teatrų šventė „Vaikiško teatro pavasaris -2010“ Plungės kultūros centre	8 448 51981, 8 687 30484, romas.matulis@gmail.com
26 d.	Anykščių rajono teatrų šventė „Aš – Arlekinas“ Debeikių skyriuje	8 676 92901
26 d.	Teatrų festivalis „Teatro fiesta“ Gargždų kultūros centre	8 689 21902
Tarptautinei teatro dienai	**Kovo 27 d. – 5-oji Lietuvos mėgėjų teatro šventė TEGYVUOJA TEATRAS**	**8 5 2612100, 8 674 15582, teatras@llkc.lt**
26 d.	Mokyklinio teatro festivalis „Drąsiau, drambly!“ Panevėžio bendruomenių rūmuose	8 618 75095
26-28 d.	Renginiai Teatro dienai Baisogalos kultūros namuose, Radviliškio r.	baikult@gmail.com
26 d.	Teatro diena Jurbarko kultūros centre	8 616 72689, direktore@jurbarko-kc.lt
26 d.	12-oji teatro diena Druskininkuose „Eglės“ sanatorijos koncertų salėje	8 650 35660
27 d.	Šventė „Tegyvuoja teatras!“ Kėdainių kultūros centro Surviliškio skyriuje	8 686 69712
	Teatro dienai. „Teatro uždangą praskleidus“ Šiaulių r.	8 61511646
27 d.	Marijampolės apskrities mėgėjų teatrų šventė „Suvalkiečiai visada kartu“ Šakių kultūros centre	8 345 51673, 8 61133980
27 d.	Vakaras, skirtas Laimos Didžbalienės kūrybinės veiklos 30-mečiui, Alksniupių kultūros namuose, Radviliškio r.	8 68667345, dilaima@gmail.com
27 d.	Šventė, skirta Klaipėdos miesto teatralams, Klaipėdos kultūros centre Žvejų rūmai	8 46 410563
27 d.	Teatro dienos šventė Joniškio kultūros centre	8 612 07286

27 d.	Salantų kultūros centro mėgėjų teatro „Lėktarna“ benefisas, skirtas Teatro dienai	8 445 58245, kultura.salantai@gmail.com
27 d.	Festivalis „Prie marių kranto“ Elektrėnų kultūros centre	8 612 51630
27 d.	Mėgėjų teatro šventė Viekšnių kultūros centre, Mažeikių r.	8 674 85301
27 d.	Teatro šventė Ramučių kultūros centre, Kauno r.	8 620 70833
27 d.	Teatralizuotų improvizacijų vakaras „Gyvenimas teatre“ Mažeikių kultūros centre	8 688 03260, daivakultura@roventa.lt
27 d.	Vakaras, skirtas Tarptautinei teatro dienai, Radviliškio kultūros centre	info@direktoriuskc.lt
	Tarptautinė teatro diena Kunigiškių laisvalaikio salėje, Prienų r.	8 685 31572
27–28 d.	Respublikinė vaikų ir jaunimo teatrų šventė „Nenuoramos“ Ukmergės kultūros centre	8 340 63610, ukc@ukmerge.omnitel.net
28 d.	Mėgėjų teatrų „Židinys“ ir „Vijoklis“ 10 metų kūrybinės veiklos paminėjimas Neveronių kultūros centre, Kauno r.	8 600 19815 alvyda.valickiene@gmail.com
30 d.	Tradicinė Šiaulių r. humoro ir satyros šventė „Juoktis sveika, juoktis reikia“ Micaičių filiale	8 61511646, 8 68674982
31 d.	Respublikinė humoro šventė „Juokų apsėsti“ Šakių kultūros centre	8 345 51673, 8 61653463
Kovo mėn.	Šiaulių rajono teatrų apžiūra-šventė „Pasitinkant „Pastogę“	8 61511646
	Teatrų festivalis „Melpomenės dovanos“ Kėdainių kultūros centre	8 347 50537, 8 616 71509
	Ukmergės rajono vaikų teatrų šventė „Vėjo malūnėlis“ Liaušių filiale	8 610 24922
	Kretingos rajono mėgėjų teatrų apžiūra „Pastogė-2010“ Salantų kultūros centre	8 445 58245, kultura.salantai@gmail.com
	Tradicinis humoro vakaras „Teatras ne Petras“ Samylų kultūros centre, Kauno r.	8 611 12443
	Panevėžio lėlių vežimo teatro lėlių ir scenografijos paroda, skirta teatro 25-čiui paminėti	8 45 511236, leliuvezimoteatras@takas.lt
	Teatro šventė, skirta A. Strazdo 250-sioms metinėms, Kupiškio kultūros centre	8 682 18569, n.ratkiene@gmail.com
BALANDIS		
2 d.	13-oji Lietuvos humoro grupių šventė „Vieni juokai“ Šeduvoje, Radviliškio r.	8 68791464, izolina1@gmail.com
3 d.	Komedijų festivalis „Naujieji Vasiukai“ Voškonių kultūros centre, Kauno r.	8 65377197, poniahana@yahoo.com
7–22 d.	VI kamerinių spektaklių festivalis Panevėžio teatre „Menas“, Juozo Miltinio dramos teatre	8 45 462531, 8 45 468935
9–10 d.	**Regioninė Lietuvos lėlių teatrų apžiūra-šventė „Molinuko teatras“ Klaipėdos jaunimo centre**	**8 46 410965, 8 698 80936, kjc@centras.lt**
10–11 d.	Respublikinis mėgėjų teatrų festivalis „Juoko sūkurys“ Švenčionėlių kultūros centre	8 387 31213, 8 673 83342
10–11 d.	**Regioninė kaimų ir miestelių suaugusiųjų teatrų šventė „Pastogė-2010“ Alksniupių kultūros namuose, Radviliškio r.**	**8 686 67345, dilaima@gmail.com**
12 d.	Kelmės rajono kaimų ir miestelių mėgėjų teatrų šventė-apžiūra „Pastogė-2010“ Kelmės kultūros centre	8 427 60283, 8 427 61312, 8 427 60066
16–17 d.	**Regioninė Lietuvos lėlių teatrų apžiūra-šventė „Molinuko teatras“ Utenos kultūros centre**	**8 389 57995, zuikisleles@gmail.com**
17–18 d.	**Regioninė kaimų ir miestelių suaugusiųjų teatrų šventė „Pastogė-2010“ Kalvarijoje**	**8 612 71304, kestutis.krasnickas@gmail.com**
22–23 d.	**Teatro edukacinė-kūrybinė laboratorija vaikams ir jaunimui su negalia, socialine atskirtimi „Lygybės medis“ Jonavos kultūros centre**	**8 349 62085, 8 652 34623, st@jonava.net**
23-24 d.	Regioninė Lietuvos lėlių teatrų apžiūra-šventė „Molinuko teatras“ Šiaulių rajono kultūros centre	8 41 523471, 8 615 11646, nijolegir@one.lt
24 d.	Kauno rajono suaugusiųjų teatrų šventė Čekiškės kultūros centre	8 686 59119

24–25 d.	**Regioninė kaimų ir miestelių suaugusiųjų teatrų šventė „Pastogė-2010“ Skapiškyje, Kupiškio r.**	**8 616 05713, vadvita@yahoo.com**
25 d.	Tradicinė teatralizuota vaikiško personažo Daiva Pamaiva gimtadienio šventė Mažeikių kultūros centre	8 688 03260, daivakultura@roventa.lt
Balandžio mėn.		
	Radviliškio rajono vaikų ir jaunimo teatrų šventė „Šimtakojis-2010“ Radviliškio kultūros centre	rolanda@radviliskiopc.lt
	Regioninis vaikų teatrų festivalis „Mažoji scena“ Naujosios Vilnios kultūros centre	8 5 2670173
Balandžio 26–gegužės 1 d.	Respublikinė vaikų teatrų šventė „Scenos pavasaris“ Šakių „Varpo“ vidurinėje mokykloje	8 615 45072
GEGUŽĖ		
1 d.	**Baigiamoji Lietuvos lėlių teatrų šventė „Molinuko teatras“ Panevėžio lėlių vežimo teatre**	**8 5 2612100, 8 45 511236, leliuvezimoteatras@takas.lt**
6 d.	Vaikų teatrinės kūrybos šventė „Būk artistas“ Rokų kultūros centre, Kauno r.	8 686 38238, ar_darius@yahoo.com
7–8 d.	Tauragės rajono mokyklinių teatrų festivalis „Melpomenės globoje“ Tauragės moksleivių kūrybos centre	8 446 61307, jalantakaz@zebra.lt
7–8 d.	Vaikų ir jaunimo teatrų festivalis „Vaivorykštė“ Jurbarko kultūros centre	8 685 03032, info@jurbarko-kc.lt
11–13 d.	Klaipėdos m. ikimokyklinių ugdymo įstaigų vaikų kūrybos festivalis „Vaidinimų kraitelė-10“ Klaipėdoje	8 616 3359, purienakl@takas.lt
14 d.	Respublikinė vaikų teatrų šventė „Šakietukas“ Šakių kultūros centre	8 345 51673, 8 61653463
14–16 d.	Jaunimo teatrų Valdovų kiemelio festivalis Rokiškyje	8 610 29477
15 d.	II respublikinis jaunimo teatrų festivalis DEK Jonavos kultūros centre	8 349 62085, 8 626 23027, st@jonava.net
15 d.	Vaikų ir jaunimo teatrų šventė Birštono kultūros centre	8 616 14308, rimantas@birstonokultura.lt
15–16 d.	**Baigiamoji kaimų ir miestelių suaugusiųjų teatrų šventė „Pastogė-2010“ Skirsnemunėje, Jurbarko r.**	**8 5 2612100, teatras@llkc.lt, 8 618 71281**
15–16 d.	Tarptautinis vaikų ir jaunimo teatrų festivalis-laboratorija „Mažoji Melpomenė-2010“ Plungės kultūros centre	8 448 51981, 8 687 30484, romas.matulis@gmail.com
17–21 d.	„Dviejų teatrų“ festivalis Klaipėdos jaunimo centre	8 46 410978, mirim@balticum-tv.lt
23 d.	Vaikų teatrų festivalis „Geriausias vitaminas – teatras“ Voškonių kultūros centre, Kauno r.	8 653 77197
29 d.	Lietuvos mėgėjų teatrų festivalis „Tiltai“ Paįstrio kultūros centre, Panevėžio r.	8 45 554325, 8 671 99478
29 d.	Šventė, skirta teatro „Titnagas“ 25-mečiui, Kalvarijos parapijos salėje	8 612 71304
Gegužės 31–birželio 1 d.	Teatro kūrybinė laboratorija „Para teatre“ Klaipėdos jaunimo centre	8 46 410978, mirim@balticum-tv.lt
Gegužės mėn.	Vaikų teatrų festivalis „Mažųjų scena“ Akademijos kultūros centre, Kėdainių r.	8 685 50807
	Tradicinė lėlininkų šventė „Kai prabyla lėlės“ Anykščių L. ir S. Didžiulių viešojoje bibliotekoje	8 381 51850
	Festivalis „Rusų lėlininkų savaitė“ Panevėžio lėlių vežimo teatre	8 45 511236
	Respublikinė poezijos šventė „Pavasario valsas“ Jonavos kultūros centre	8 656 41557, vienazurnaliste@gmail.com
BIRŽELIS		
1 d.	Vaikų ir jaunimo teatrų šventė „Po kauke“, skirta Tarptautinei vaikų gynimo dienai, Kužiuose, Šiaulių r.	8 61511646, 861631510

1 d.	Respublikinė vaikų teatrų šventė „Girinukas“ Paluobių laisvalaikio salėje, Šakių r.	8 616 53202
9–10 d.	Respublikinis kaimo teatrų festivalis „Tėviškės pastogėj“, skirtas Petro Vaičiūno gimimo metinėms, Panoterių kultūros centre, Jonavos r.	8 675 75614, janina.adomaitiene@gmail.com
10–13 d.	Lietuvos vaikų ir jaunimo meno terapijos ir kūrybinių improvizacijų stovykla-festivalis „Troškimai“ Troškūnuose, Anykščių r.	8 622 18940
12 d.	Respublikinė teatrų šventė „Sodžiaus vaidinimai“ Anykščių r.	8 682 12376
13 d.	Sodo teatro festivalis Prienų vienkiemyje, Kelmės r.	8 612 51459
14 d.	Poezijos ir dainos vakaras Paberžės piliakalnyje Jonavos r.	8 687 18340, danutekas-paraviciene@gmail.com
18 d.	Teatralizuota arklių ganymo šventė „Naktigonė“ Dvarininkų km., Panevėžio r.	8 45 599217
19 d.	Mėgėjų teatrų šventė „Ąžuolynė“ Smalininkų kultūros centre, Jurbarko r.	8 618 71286, nikejes@one.lt
26 d.	Mėgėjų teatrų šventė „Jablonskynė“ Griškabūdžio kultūros centre, Šakių r.	8 682 69348
23 d.	Kaimo teatrų šventė „Po savo stogu“ Bazilionų filiale, Šiaulių r.	8 41 523471, 8 41 373883
29 d.–liepos 4 d.	Kūrybinė vaikų ir jaunimo stovykla „Svajoti, kurti, tobulėti... kartu“, skirta teatro „Ikaras“ kūrybinės veiklos 25-mečiui, Kuršėnuose, Palangoje	8 60487619, 8 68222371
	Regioninis vaikų ir jaunimo teatrų festivalis „Boružėlė septyntaškė“ Margionių klojimo teatre, Varėnos r.	8 310 52434, 8 656 77282
Birželio–rugpjūčio mėn.	Kretingos kojūkininkų teatrinė-muzikinė programa atvirose erdvėse „Skrydis“, skirta Nepriklausomybės 20-mečiui	8 683 96423, kojukininkas@gmail.com
LIEPA		
5–12 d.	Tradicinė Vilkijos mėgėjų teatro „Vizija“ vasaros kūrybinė stovykla „Saulėgrąža“ Ivaniškių kaime, Kėdainių r.	8 630 14470, vilkijoskc@gmail.com
12–25 d.	Teatrinė vasaros stovykla „Pasakų skrynios burtai“ Kėdainių kultūros centre	8 347 50537, 8 616 71509
15–16 d.	Mėgėjų teatrų šventė „Prie dvaro“ Taujėnų filiale	8 65652964, janlaima@gmail.com
15–18 d.	Respublikinis mėgėjų teatrų komedijų festivalis-kūrybinė laboratorija „Juokiasi suvalkiečiai“ Zyplių dvare, Šakių r.	8 345 51673, 8 61133980
Liepos mėn.	Vaikų ir jaunimo teatrų kūrybinė pažintinė stovykla „Teatras“ Kretingos r.	8 606 86044, auksesa@gmail.com
	Panevėžio lėlių vežimo teatro tradicinės vasaros gastrolės su arkliais ir vežimu po Lietuvą	8 45 511236, 8 450 460533
RUGPJŪTIS		
7 d.	Respublikinė mėgėjų teatrų šventė „Paluobių pagirys“ Paluobių laisvalaikio salėje, Šakių r.	8 616 53202
28 d.	Tarptautinis mėgėjų ir profesionalių gatvės teatrų festivalis „Gatvės atostogos“ Druskininkuose	8 650 35660
RUGSĖJIS		
13 d.	**Tradicinis režisierių pasitarimas seminaras Vilniuje, LLKC salėje**	8 5 2612100, teatras@llkc.lt
17 d.	Vaikų ir jaunimo edukacinis projektas „Teatrinė karamelė“ Pajstrio kultūros centre, Panevėžio r.	8 45 554325, 8 671 99478
17–19 d.	14-asis teatrinis festivalis atvirose erdvėse „Kaukutis“ Kretingoje	8 683 96423, kojukininkas@gmail.com
24 d.	Režisierės Živilės Martinaitienės jubiliejinis kūrybos vakaras Jonavos kultūros centre	8 349 62085, 8 652 34623, st@jonava.net
Rugsėjo mėn.	**Baltijos šalių mėgėjų teatrų festivalis „Baltijos rampa“ Estijoje**	**8 5 2612100, teatras@llkc.lt**

SPALIS		
8 d.	Lietuviškos dramaturgijos šventė „Kudirkos tiltai“ Kudirkos Naumiesčio kultūros centre, Šakių r.	8 69819346
8 d.	Teatro šventė „Skrisk, sparnuota Teatro paukšte!“ Neveronių kultūros centre, Kauno r.	8 600 19815, alvyda.valickiene@yahoo.com
14–15 d.	Vaikų teatrų šventė „Vaidiname kartu“ Baltraitiškių bendruomenės namuose, Jurbarko r.	8 618 71196
15 d.	Jonavos rajono savivaldybės teatro 25 metų kūrybinio darbo šventė Jonavos kultūros centre	8 349 62085, 8 656 14170, st@jonava.net
16 d.	Vaikų teatrų festivalis „Aitvaras“ Kalvarijos parapijos salėje	8 612 71304
19 d.	Modernaus meno festivalis „Keturiese“ Ramygalos kultūros centre, Panevėžio r.	8 45 592382
20 d.	**Suaugusiųjų mėgėjų teatrų šventė „Rojaus obuoliukai“ Birštono kultūros centre**	**8 616 14308, rimantas@birstonokultura.lt**
23 d.	Teatrų ruduo Lekėčiuose, Šakių r.	8 69836503
21–24 d.	XVI tarptautinis teatrų festivalis „Interrampa“ Rokiškio kultūros centre	8 629 07149
22–24 d.	Tarptautinis teatrų festivalis „Pažintis-2010“ Joniškio kultūros centre	8 612 07286
23–24 d.	Regioninė miestų ir rajonų centrų mėgėjų teatrų apžiūra-šventė „Atspindžiai-2010“ Vilniaus universiteto teatre (dalyvauja Lietuvos universitetų teatrai)	8 612 66981, 8 5 2612100, teatras@llkc.lt
29 d.	Jaunimo kūrybos vakaras „Rudens bohema“ Jurbarko kultūros centre	8 685 03032, info@jurbarko-kc.lt
Spalio mėn.		
	Baroko kultūros festivalis Palėvenės dominikonų vienuolyne	8 682 18569, n.ratkiene@gmail.com
	Respublikinė poezijos šventė „Rudens preliudija“ Jonavos kultūros centre	8 656 41557, vienazurnaliste@gmail.com
Spalio–lapkričio mėn.	Meno akcija „Kita erdvė(3) Vakarų krantas“ Kretingos kultūros centre	8 606 85864, eradziustheatre@gmail.com
LAPKRITIS		
6–7 d.	**Regioninė miestų ir rajonų centrų mėgėjų teatrų apžiūra „Atspindžiai-2010“ Telšių Žemaitės teatre**	**8 444 74340, 8 5 261 2100**
13–14 d.	**Regioninė miestų ir rajonų centrų mėgėjų teatrų apžiūra „Atspindžiai-2010“Tauragės kultūros centre**	**8 446 61919, 8 5 261 2100**
20–21 d.	**Regioninė miestų ir rajonų centrų mėgėjų teatrų apžiūra „Atspindžiai-2010“ Birštono kultūros centre**	**8 616 14308, rimantas@birstonokultura.lt, 8 5 2612100**
27 d.	Tradicinė mėgėjų teatrų šventė Moko vardynos Tauragnuose, Utenos r.	8 614 70937
28–29 d.	III respublikinis vaikų ir jaunimo teatrų festivalis „Scenos draugai“ Tauragės moksleivių kūrybos centre	8 446 61307, jolanta-kaz@zebra.lt
Lapkričio mėn.	Radviliškio rajono mėgėjų teatrų šventė „Rampų šviesoje-2010“ Alksniupių kultūros namuose	8 68667345, dilaima@gmail.com
GRUODIS		
2–3 d.	Lietuvos jaunimo kūrybinių improvizacijų ciklas „Šviesos ratas“ Troškūnuose, Anykščių r.	8 622 18940
3–4 d.	**Baigiamoji šalies mėgėjų teatrų šventė „Atspindžiai-2010“ Joniškio kultūros centre**	**8 5 261 2100, 8 612 07286, teatras@llkc.lt**

Parengė Lietuvos liaudies kultūros centro Teatro poskyrio vadovė Irena Maciulevičienė.

mėgėjų teatras

Redaktorius: G. Šimkus, tel. +370 686 18969
Literatūrinė redaktorė: G. Markevičiūtė
Maketuotojas: A.Pelakauskas

Lietuvos mėgėjų teatro sąjungos laikraštis
Adresas: Klaipėdos universitetas
LMTS būstinė, K. Donelaičio g. 4, Klaipėda LT-92144
Leidėjas - Lietuvos mėgėjų teatro sąjunga

Laikraštyje pareikštos mintys nebūtinai privalo sutapti su leidėjų nuomone.